

Ľudia, ktorí „servisujú“ Petržalku

Volajú ich neviditeľní hrdinovia a keď zistíte, ako pomáhajú sídlisku, budete súhlasiť.

strana 8

Petržalské sochy žijú vlastným životom

Verili by ste, že máme až 125 umeleckých diel a pamätníkov?

strana 14

Prečo mestská časť rieši parkovanie aj v zóne PAAS?

Úrad chce zo sídliska dostať autá „týždňovkárov“, ale pre vaše návštevy a tu žijúcich nerezidentov hľadá riešenie.

strana 16

Problémy pre pár ignorantov

Na pumptracku na Haanovej býva „po škole“ toľko jazdcov, že ich toto verejné športovisko ledva unesie.

strana 10

Starosta si svoju robotu obhájil, menia sa však vaši poslanci

Ďalšie štyri roky bude v začatej práci v Petržalke pokračovať starosta Ján Hrčka. Obyvatelia v komunálnych voľbách jeho vedenie ocenili, získal viac ako dvojnásobok hlasov ako pred štyrmi rokmi. Petržalské miestne zastupiteľstvo privíta až 25 nových poslancov.

Najkomplikovanejšie voľby v histórii - komunálne spojené so župnými - štát podcenil. Na šiestich hlasovacích lístkoch bolo totiž v Petržalke niekde možné zakrúžkovať aj 29 mien. A to je dosť. Rady sa tvorili najmä pre nízky počet plent. Ako informovala samospráva, ministerstvo vnútra pridelo každej volebnej miestnosti iba tri kusy, a tak miestny úrad zháňal po kritike ďalšie. Situácii nepomohlo ani to, že mnoho ľudí študovalo hlasovacie lístky s menami kandidátov až priamo vo volebnej miestnosti.

Odvoliť na niektorých miestach Petržalky si tak bolo treba zaslúžiť. Ľudia čakali aj vyše hodiny, napriek tomu, že volebná účasť v našej mestskej časti je štandardne nízka. Tento rok volilo 32,23 percent zapísaných. Keby chceli voliť všetci, k urnám by sa mnohí zrejme ani nedostali.

Najväčšie výzvy nasledujúcich rokov

Starosta Ján Hrčka zverejnil pred voľbami svoje priority na nasledujúce štyri roky. Aby sa mu ich podarilo realizovať, bude potrebovať aj podporu zastupiteľstva. To až na dve výnimky tvoria výlučne členovia koalície Team Bratislava, PS

a SaS (viac na str. 4). Viacero tém majú so starostom spoločných, veríme, že sa to prejaví aj v uliciach sídliska.

Prvou výzvou starostu sú seniori. „Za dvadsať rokov sa na Slovensku zvýšil počet seniorov približne o 50 % ale v Petržalke to bolo takmer 500 %. Z nového a mladého sídliska osemdesiatych rokov minulého storočia sa postupne stáva „seniorská štvrť“. A v najbližšom desaťročí sa tento trend nezlepší, práve naopak,“ píše starosta na svojom blogu. Preto nás podľa neho čaká problém so službami a zariadeniami pre seniorov.

Pokračovanie na strane 2 ➤

■ **Starosta Ján Hrčka obhájil svoj post.** Až 77,19 % voličov (23 120 hlasov) si želalo, aby v úrade pokračoval. Pred štyrmi rokmi to bolo 10 659 voličov (32,68 percenta).

■ **Bude aj poslancom mestského zastupiteľstva.** Získal štvrtý najväčší počet preferenčných hlasov (10 034), Za Petržalku ho v hlasoch „predbehla“ dvojica z Teamu Bratislava, PS a SaS – Michal Sabo (10 567) a Tatiana Kratochvílová (10 244). (Najviac voličov chcelo za mestského poslanca ružinovského starostu Martina Chrena -12 669 hlasov).

■ **Bude aj poslancom župného zastupiteľstva.** Spomedzi za Petržalku zvolených poslancov získal najviac preferenčných hlasov (11 792). Celkovo skončil hneď druhý. (Po Martinovi Chrenovi - 13 310 hlasov).

Slovo šéfredaktorky

Slovo k voľbám

Nezávislý kandidát Ján Hrčka obhájil post starostu bez výraznejšej kampane. Znamená to, že Petržalčania sú spokojní so smerovaním, ktoré zvolil, aj s tým, že mestskú časť dokáže riadiť ako firmu. Pred voľbami jasne rozpísal svojej priority na ďalšie štyri roky (viac na str. 1-2) Či sa mu bude dariť ich presadiť, bude závisieť aj od zhody s miestnym zastupiteľstvom. V tom má jasnú väčšinu koalícia Team Bratislava-Progresívne Slovensko-SaS. Nie je tajomstvom, že Petržalka a mesto majú na pár vecí rozdielne názory. Napríklad toľko mestom skloňované cyklocesty Ján Hrčka vo svojom programe nespomína. V Petržalke vidí akútnejšie problémy, ktoré dostali prednosť. A ani pri tých vám nesľubuje všetko. Rovno napríklad povie, že naráz opraviť všetky chodníky v Petržalke je úplne nereálne.

Presvedčí pre svoje priority poslancov? Komunálna politika je skôr ako o stranách, o medziľudských vzťahoch a schopnosti komunikovať. Starosta som videla viackrát trpezlivo dokola vysvetľovať problém, a to aj v situáciách, v ktorých by už bežný človek vybuchol. Mohlo by sa mu to podariť. Po Dúbravke a Vrakuňi, kde opakovane vyhrávajú rovnakí starostovia, pretože obyvatelia sú s ich vedením spokojní, to tak môže byť aj v Petržalke. Ak teda Ján Hrčka nebude mať o štyri roky vyššie ambície.

Ingrid Jarunková

► Pokračovanie zo strany 1

Prioritou v tejto oblasti bude zvýšiť kapacitu terénnej opatrovateľskej služby, čo je pomoc pri zabezpečení stravy, pri niektorých činnostiach v domácnosti ako upratovanie... „Na ňu musí nadväzovať denný stacionár, niečo ako denná materská škola pre seniorov a následne bude potrebné navýšiť kapacity v zariadeniach opatrovateľskej služby.“

Druhou výzvou je školstvo a šport. Plánuje dokončiť rekonštrukcie kuchýň a toaliet na základných školách, keďže by to mal byť štandard. Keďže očakáva postupný pokles detí v materských školách, chce zabezpečiť v školách stravovanie pre deti s intoleranciami, vytvárať kapacity pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a opätovne sprevádzkovať štátne jasle.

Jeho ambíciou je, aby športová infraštruktúra v Petržalke patrila medzi najlepšie v Bratislave. Súčasťou je pokračovanie v rekonštrukcii a obnove verejných detských ihrísk. Chce budovať telocvičňu na strechách materských škôl. „Trakt, v ktorom je kuchyňa a jedáleň, má jedno poschodie. Je to väčšie ako veľká školská telocvičňa. Ak na streche urobíme telocvičňu, bude pasívne vykurovaná

▲ Zelené plochy chce starosta zveľaďovať výmenou trávnych kobercov tak ako v okolí Draždiaka.

zospodu, odkiaľ teraz uniká teplo. Na strechu dáme fotovoltaiku a klímu a cez leto to krásne vychladí, stojí to len investíciu. Deti budú mať cez deň športový priestor, večer to budeme prenajímať a o pár rokov sa to celé zaplatí,“ vyjadril sa v predvolebných novinách Teamu Bratislava.

Tretou výzvou je verejný priestor. Starosta priamo hovorí, že zanedbaný stav chodníkov, ciest a parkovísk sa nedá vyriešiť naraz, len postupne od najzávažnejších úsekov. „Kompletná obnova povrchov všetkých chodníkov, ciest, parkovísk a terás, by stála približne 150 000 000 eur. Disponibilný rozpočet mestskej časti Petržalka bol v minulom období približne 6-7 miliónov eur ročne,“ vysvetľuje.

Potrebné je podľa neho aj zvyšovať bezpečnosť verej-

ných priestorov prostredníctvom kamerových systémov. „Prednostne by sa mali inštalovať v areáloch materských a základných škôl, na verejných ihriskách a športoviskách, ktoré sú najčastejším cieľom vandalizmu. Predídeme tak zbytočnému a opakovane odčerpávaniu verejných prostriedkov na ich zbytočnú opravu.“

Až po týchto troch prioritách nasleduje parkovanie. Tvrdí, že po zavedení zón v celej Petržalke sa zrealizujú potreby a možnosti. Hľadá však aj možnosti parkovania pre návštevy a ne-rezidentov. (viac na str.16).

Pokiaľ ide o kultúru, jeho snahou bude „rozširovať okruh tradičných a zaužívaných spoločenských podujatí, akými sú Dni Petržalky, SeniorFest či Večery autentic-

kého folklóru. Zároveň však chcem s kolegami a partnermi prinášať a rozvíjať aj úplne nové podujatia, akými aj v tomto roku boli PetržalkaFest či Leto na Draždiaku“.

Pokiaľ ide o verejno-prospešné služby, v pláne je navyšovanie ich kapacít. „V nasledujúcom období bude mojim cieľom rozšíriť tieto činnosti o ďalšie oblasti, hlavne oprava a výmena asfaltových povrchov ciest, chodníkov a parkovísk ako aj väčšie rekonštrukcie vlastných priestorov.“ (Viac o referáte verejných priestranstiev mestskej časti na str. 8)

A napokon financie. „Vďaka opatreniam, ktoré som za štyri roky urobil, dokáže mestská časť zabezpečiť svoj bežný chod a ešte aj ušetrí časť peňazí na splácanie dlhoročného investičného dlhu. Z dôvodu opatrení štátu, ktoré majú najbližšie dva roky zobrať veľa peňazí samosprávam, z dôvodu inflácie, ako aj nárastu cien energií bude potrebné vymyslieť ešte niečo ďalšie, aby množstvo peňazí bolo dostatočné na zabezpečenie všetkých uvedených priorít a oblastí. Z tohto dôvodu by som chcel voľné kapacity, najmä v oblasti verejno-prospešných služieb, začať ako mestská časť využívať aj na podnikateľskú činnosť, čím by bolo možné si časť výpadku príjmov zarábať,“ plánuje starosta Ján Hrčka. (pm)

Foto: MČ Petržalka, in

Parkovanie v Bratislave je téma, ktorá vyvoláva mnoho vášní. Nemusí to tak ale byť vždy! Nové bratislavské centrum SOHO prináša riešenie, ktoré poteší chodcov aj motoristov.

Môcť pohodlne zaparkovať priamo pod domom je komfort, na ktorý sme si rokmi zvykli. Neustále rastúci počet obyvateľov a majiteľov áut v posledných rokoch testuje limity verejných priestorov. Vonkajšie parkoviská zaberajú miesto, ktoré by sa dalo využiť na osadenie zelene či vytvorenie kvalitných verejných priestranstiev.

SOHO, ktoré čoskoro vyrastie v oblúku Chorvátskeho ramena, prináša odpoveď na otázku parkovania, ktorá poteší majiteľov áut, chodcov aj cyklistov. A je úplne jednoduchá. Budovanie parkovacích miest na ulici či rozsiahlych parkoviská nahradí na plochách verejného priestranstva parková zeleň. Developer sa rozhodol umiestniť parkovanie do podzemia, kde vybuduje spolu 468 parkovacích miest pre obyvateľov aj návštevníkov.

Štvrť pokojnej premávky

Do podzemia bude presunutá dokonca aj zásobovanie prevádzok v lokalite. Jantárová cesta v území

SOHO bude prístupná len pre vozidlá do 3,5 tony.

Na hlavnom bulvári pribudnú tiež viaceré prvky, ktoré pomôžu upokojiť dopravu a zvýšia bezpečnosť chodcov. Kruhové objazdy, premyslene umiestnené priechody či vyvýšené námestie prispievajú k spomaleniu dopravy a zvýšia komfort pre všetkých peších obyvateľov a návštevníkov pravého brehu Dunaja. Kombináciou opatrení tak vznikne takzvaná car-free štvrť, kde budú na prvom mieste vždy chodci.

Zelená dostáva zelenú

Okrem bezpečnosti zvýši podzemné parkovanie aj príťažlivosť samotnej štvrte. Priestory, z ktorých by sa inak stali parkoviská, budú patriť zeleni, peším promenádam a bulváru, športu či kultúre. Nové centrum vyrastie ako štvrť pre chodcov, ktorí doslova na každom kroku nájdu lákavé možnosti vyžitia.

Oblúk Chorvátskeho ramena je už dnes plný zelene a SOHO túto situáciu len zlepši. Nová štvrť je koncipovaná ako moderný mestský park s boha-

tou zeleňou, ktorý prirodzene spája prírodné prvky a inovatívnu architektúru od ateliérov Alexy & Alexy a Pantograph. Developer plánuje v oblasti vysadiť viaceré dlhoveké stromy, ako sú jasene, duby, javory či lipy. Súčasťou lokality bude aj „riadená divočina“, v ktorej budú podporované prirodzené prírodné procesy.

Bohatá zeleň poteší nielen oči a dušu, ale pomôže aj s prirodzeným ochladzovaním celej štvrte v letných mesiacoch. Prehrievaniu bytov zase zabráni moderné architektonické riešenia, ako sú svetlé farby fasád, exteriérové tienenie, smart riešenia či stropné chladenie.

V rozľahlom priestore štvrte vzniknú aj viaceré športoviská a ihriská pre malých aj veľkých. Už dnes sa môžu deti hrať na ihrisku Detský svet, ktoré bude prirodzene začlenené do novovznikajúcej štvrte. Okrem toho pribudnú, bežecké dráhy, vonkajšia posilňovňa či dokonca lezecká stena. Tieto športoviská budú umiestnené do priestoru, ktorý vznikne vďaka unikátnemu riešeniu parkovania v novom centre na pravom brehu Dunaja. ■

Viac informácií o projekte SOHO nájdete na stránke www.sohobratislava.sk

CITROËN C3
ŽIVOT JE KRAJŠÍ VO FARBÁCH

UŽ OD **101 €/MESIAC**

CITROËN odporúča **TOTAL**. Obrázok vozidla je ilustračný. Cena platí pre podnikateľov pri úrovni Feel Pack, PureTech 83k S&S s využitím financovania od CITROËN FINANCIAL SERVICES, Mix spotreba a emisie CO₂ podľa normy WLTP: 5,5-5,8 l/100km a 120-124g/km. Viac na www.motorpartner.sk

MOTOR PARTNER, Panónska cesta 22, 851 04 Bratislava-Petržalka

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLVÁRE
SŤAHOVANIE.sk
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Kto sú vaši petržalskí poslanci?

Volebná účasť v Petržalke bola 32,23 % (pred štyrmi rokmi 34,59 percenta). Nižšiu volebnú účasť mala spomedzi 17 mestských častí už len Vrakuňa (30,61 percenta).

- Všetci, čo kandidovali v Petržalke za koalíciu s Teamom Bratislava, sa do miestneho parlamentu aj dostali. Obsadili 33 poslaneckých miest z celkového počtu 35. Výnimkami sú Libuša Nicholson (Starostovia a nezávislí kandidáti) a Milan Vetrák (NOVA, OKS, Zmena zdola, DÚ, OLANO-NOVA-KÚ-ZMENA ZDOLA).
- Najviac preferenčných hlasov získali Viera Némethová (2682), Michal Kubinský (2671) a Iveta Jančoková (2653).
- Z predchádzajúceho volebného obdobia obhájili post poslanca desiat. Konkrétne Gabriela Fulová, Ivan Halmo, Iveta Jančoková, Ján Karman, Tatiana Kratochvílová, Michala Kozáková, Natália Podhorná, Pavol Škápik, Milan Vetrák a Jozef Vydra.
- Zapamätajte si poslancov vášho volebného obvodu. Tí by mali riešiť problémy vo vašom bezprostrednom okolí. Môžete a mali by ste sa na nich so svojimi pod-

Volebný obvod č. 1

Bohrova, Bratská, Černýšovského, Daliborovo nám., Dargovská, Dubnická, Einsteinova, Farského, Gerčenova, Gogoľova, Goralská, Handlovská, Harmanecská, Hrobárska, Jaroslavova, Jungmannova, Kapicova, Kapitulský dvor, Kaukazská, Kežmarské nám., Kopčian-

ska, Krasovského, Kremnická, Krupinská, Kubínska, Lenardova, Levočská, Ľubietovská, Macharova, Mánesovo nám., Muchovo nám., Nobelovo nám., Novobanská, Nábřežná, Očovská, Pečnianska, Pířlova, Planckova, Prokopova, Rusovská cesta, Röntgenova, Údernícka, Vavilovova, Viedenská cesta, Vilová, Vlas-

tenecké nám., Vranovská, Wolkrova, Zadunajská cesta, Záporožská

7 POSLANCOV

- Viera Némethová
- Michal Kubinský
- Jozef Vydra
- Natália Podhorná
- Polat Elalmis
- Adam Sarlós
- Andrej Kalina

Volebný obvod č. 2

Andrusovova, Belinského, Čapajevova, Fedinova, Hálava, Iljušinova, Jiráskova, Kolmá, Markova, Nám. Jána Pavla II., Nám. Republiky, Pajštúnka, Prokofievova, Rusovská cesta č. 50-56, Ševčenkova, Švabinského, Tupolevova

5 POSLANCOV

- Michal Sabo
- Tatiana Kratochvílová
- Ivan Halmo
- Ján Karman
- Zuzana Kolman Šebestová

Volebný obvod č. 3

Ambroseho, Bradáčova, Dudova, Furdekova, Gesayova, Hrobákova, Kutlíkova, Lachova, Nám. hraničiarov, Osuského, Romanova, Starohájska, Rovniankova, Bratislava – Petržalka

7 POSLANCOV

- Iveta Jančoková
- Gabriela Fulová
- Milan Polešenský
- Pavol Škápik
- Richard Vilkus
- Ladislav Točka
- Libuša Nicholson

Volebný obvod č. 4

Gwarkovej, Blagoevova, Bosákova, Bulíkova, Dolnozemska, Haanova, Jan-kolova, Klokočova, Kočánkova, M.C. Sklodovskej, Lužná, Mamateyova, Medvedovej, Mlynarovičova, Májová, Pan-kúchova, Pobrežná, Polerec-

kého, Pri Seči, Sosnová, Šustekova

5 POSLANCOV

- Daniel Klimovský
- Michala Kozáková
- Pavol Záhradný
- Marek Tydor
- Milan Vetrák

Volebný obvod č. 5

Brančská, Budatínska, Holíčska, Lietavská 2-16 (párne), Smolenická, Starhradská, Strečnianska, Šintavská, Tematínska, Topoľčianska, Znievska

5 POSLANCOV

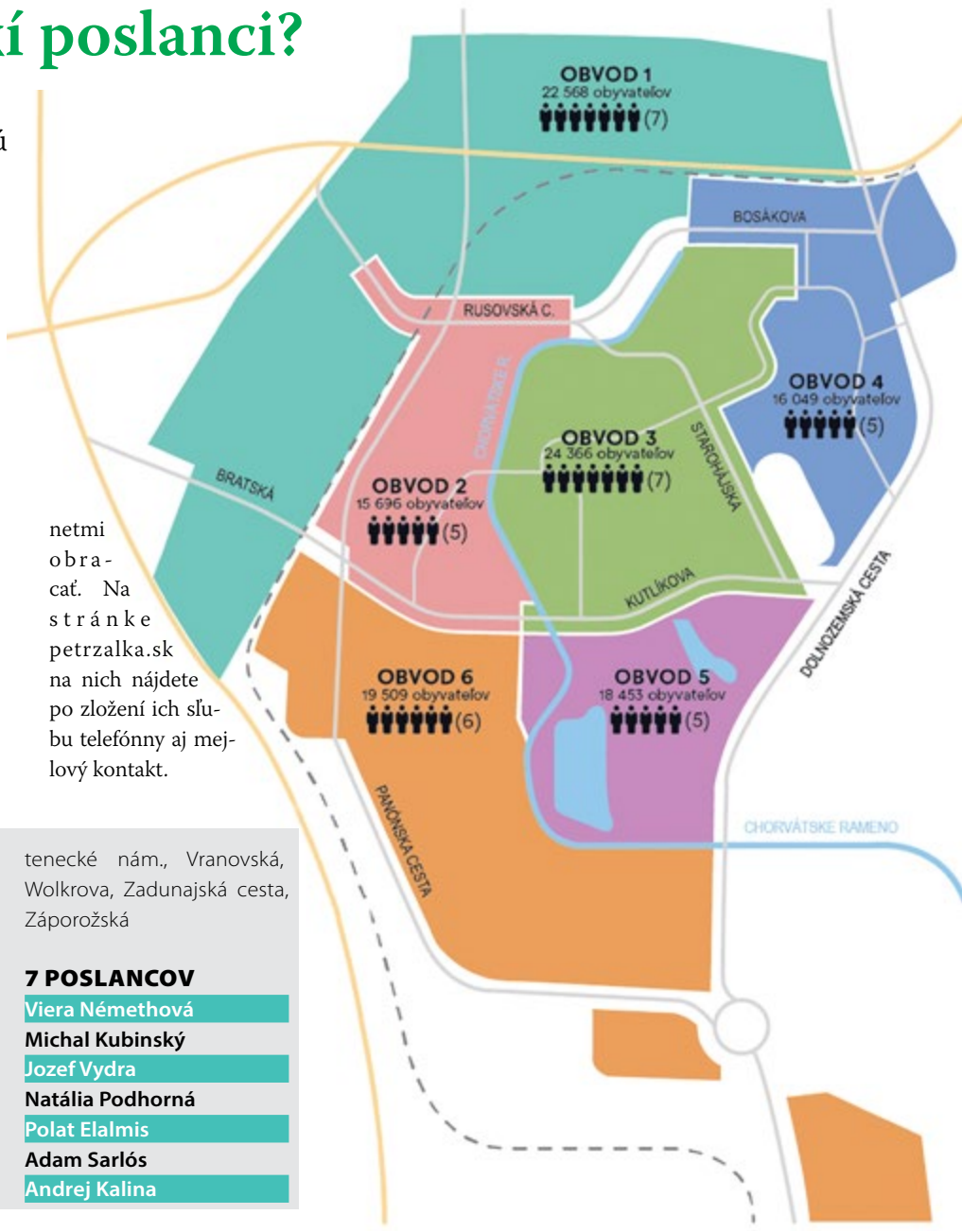
- Michaela Ondrejkočí
- Adam Pekár
- Pavol Pecen
- Juraj Valocsay
- Vladimír Weber

Volebný obvod č. 6

Antolská, Beňadická, Betliarska, Běžová, Bzovická, Humenské nám., Janíkovské role, Jasovská, Krásnohorská, Lietavská 1-15 /nepárne/, Ľubovnianska, Šášovská, Tur-nianska, Vyšehradská, Víglašská, Zuzany Chalupovej, Žehrianska, Žltá

6 POSLANCOV

- Jakub Kuruc
- Peter Lošonský
- Lenka Milincá
- Gréta Gregorová
- Alica Hájková
- Zdenko Pek

netmi obra-cať. Na stránke petržalka.sk na nich nájdete po zložení ich službu telefónny aj mej-lový kontakt.

Kto bude Petržalku zastupovať v meste?

Primátor Matúš Vallo obhájil svoj post. Zvolilo si ho 60,20 % voličov, získal 86 981 hlasov. Volebná účasť bola 36,88 %.

- Podľa Denníka N ho v Slnecniciach, v zóne Viladomy volilo až 88 % voličov, v zóne Mesto 84,5 %! Aj účasť tam bola nadpriemerná – 48 a 44,3 %.
- Strana Team Bratislava sa stala najsilnejšou stranou

v Bratislave. Postavila 124 kandidátov na miestnych a mestských poslancov a z toho získala 106 mandátov, čo je 85 %-ná úspešnosť. Do mestského zastupiteľstva bolo zvolených 90 % jej kandidátok a kandidátov.

- V mestskom zastupiteľstve sa Matúš Vallo bude môcť oprieť o väčšinu. Jeho strana sa stala najsilnejšou s 20 poslancami, v koalícii s PS a SaS budú mať 29 poslancov a poslankýň z celkového počtu 45.
- Petržalku bude v meste

zastupovať 10 poslancov, z toho 9 je z koalície Team Bratislava, Progresívne Slovensko, SaS. Nasledujú v poradí podľa preferenčných hlasov:

Michal Sabo
Tatiana Kratochvílová
Ján Hrkča
Oskar Dvořák
Ján Karman
Lucia Plaváková
Jakub Kuruc
Lenka Jakubčová
Daniel Klimovský
Adam Sarlós

Kto bude Petržalku zastupovať na župe?

Svoj post obhájil aj predseda Bratislavského samosprávneho kraja Juraj Droba. Volilo ho 63,60 %, získal 136 983 hlasov.

- Aj na župe budú Petržalku zastupovať kandidáti Teamu Bratislava, s výnimkou nezávislého kandidáta Jána Hrkču. Tu je 9 poslancov v poradí podľa počtu preferenčných hlasov.

Ján Hrkča
Peter Cmorej
Michal Sabo
Lucia Plaváková
Jozef Uhler
Oskar Dvořák
Milan Polešenský
Robert Kočkovský
Michal Rakús

Foto: volby.petrzalka.sk, Fb Matúš Vallo má rád Bratislavu, Fb Juraj Droba, MČ Petržalka

HRAJKA
HRAČKÁRSTVO A POŽIČOVŇA HRAČIEK

- DREVENÉ HRAČKY
- KNIHY PRE DETI
- KREATÍVNE POTREBY

Strečnianska 9, Bratislava V
Po-pia 10-18 hod., so 9-12 hod.
www.hrajka.sk

PREDAVAČ - POKLADNÍK (M/Ž)
BRATISLAVA

1100 €
38,75 HOD./TÝŽ.
+ PRÍPLATKY

ŠIROKÝ VÝBER BENEFITOV V HODNOTE VIAC AKO 370 € ROČNE

www.lidl.sk
SEKCIA KARIÉRA

Správna voľba

▲ Pivnicu pri kaplnke mesto kvôli bezpečnosti zadebnilo.

Mesto vstup do nej nedávno zamedzilo. „V súvislosti s uvedeným bunkrom v Starohájskom lesíku sme vykonali technickú obhliadku a zrealizovali zabezpečenie bunkra proti vstupu osôb a najmä s ohľadom na bezpečnosť návštevníkov tejto lokality,“ informovala nás hovorkyňa magistrátu Dagmar Schmucková. Otvor zadebnili tak, aby v budúcnosti bolo možné bunker sprístupniť a následne opraviť.

Podľa Miroslava Košírera z OZ Zachráňme petržalské bunkre nejde o bunker v pravom slova zmysle. „Vojenský objekt „bunker“ má iné pa-

rametre - hrubé železobetónové steny a to hlavne strop. Pri kaplnke ide skôr o pivnicu, ktorá vraj bola súčasťou neďalekej Horárne,“ povedal nám, pričom dodal, že si v nej vie po úprave predstaviť miesto pre nejakú komunitu. Problém však je, že objekt nikomu nepatrí. V odpovedi na interpeláciu poslanca Milana Vetráka mesto píše: „Stavba bunkra nie je evidovaná v údajoch katastra nehnuteľností a nie je evidovaná ani v majetku HMBA, a preto podľa nášho názoru ide o stavbu neznámeho vlastníka.“

Otázka tiež je, či by sa

akákoľvek svetská aktivita v tomto priestore nebila s pripravovanou rekonštrukciou priestoru. Kaplnku a jej okolie čaká totiž premena na sanktuárium, čo je akýsi chrám pod oblohou. Vlastníkom kaplnky je farnosť na Daliborom námestí, ktorá získala od mesta časť pozemku okolo nej do prenájmu. (Pozemok, kde je bunker, do ich prenájmu už nepatrí. Pozn.red.)

Na kaplnke z roku 1809 sa ráta so sanáciou základov, opravou fasády, stavebnými úpravami aj elektroinštaláciou. Okolo nej navrhujú výsadenie tují. Nasledovať bude sanktuárium. V kruhovom

Kto je vlastníkom „bunkra“ pri kaplnke?

Vedeli ste, že neďaleko Kaplnky sv. Kríža v Starohájskom lesíku sa nachádza niekoľko metrov dlhá pivnica? Mnohí ju volali aj „bunker“, lákala deti aj ľudí bez domova.

výseku, oddelenom od okolia živým plotom, pribudne 59 la-
vičiek z dreva na kamenných
podstavcoch, mobilný oltár
na podujatia ako omše, okolo
ktorého bude dlažba. Po ob-
vode priestoru sa plánuje ve-
rejnú osvetlenie a krížová ces-
ta a počíta sa aj s ozvučením
a zabezpečovacím systémom.
Plán realizácie je budúci rok.

Ako poslanca Vetráka in-
formovalo mesto, v oblasti
Starohájskeho lesíka rieši pri-

oritne bezpečnosť návštevní-
kov. V lete odstraňovalo dre-
viny v havarijnom stave a tiež
vyvrátené dreviny z vychode-
ných ciest. Aj to je súčasťou
projektu „Revitalizácia a roz-
voj lesoparku Petržalka“.

Deti si však môžu bunkre
v lese užiť aj bez toho pri
kaplnke. A to vďaka Neškól-
ke, ktorá ich v príľahlom lesí-
ku vytvorila, nielen pre svoje
deti, viaceru. (in)

foto: in

▲ Kto ako dieťa nemiloval bunkre? V Starohájskom lesíku im takéto pre radosť vytvorila Neškôlka.

ZŠ Prokofievova výrazne napreduje a inovuje

ZŠ Prokofievova otvorila modernú multifunkčnú AULU – výchovno-vzdelávacie centrum. Pani Jana Hrehorová v mene pána starostu Jána Hréčku na slávnostnom otvorení, symbolicky odovzdala škole všetky zrekonštruované priestory, ktorých obnovu financoval zriaďovateľ MČ Petržalka. Zrealizovala sa komplexná obnova kuchyne, jedálne a výmena nefunkčnej kanalizácie. Tak-
tiež sa renovovali toalety a inštaloval sa bezbariérový prístup pre ľudí s pohybovým obmedzením. Naša škola sa inšpiruje európskym trendom a každoročne otvára, okrem bežných tried, aj špeciálne triedy, a to pre deti so zdravotným znevýhodnením, čím jednoznačne prevyšuje bežný štandard základných škôl. Riaditeľka školy Diana Mosná dáva moderným a inovatívnym nápadom zelenú, čo spozorujete hneď pri vstupe do školy.

V priestoroch moderného výchovno-vzdelávacieho centra sa budú stretávať aj občania Petržalky, a to pri rôznych kultúrnych

a spoločenských podujatiach. Poslúži najmä žiakom, pedagógom, ale aj rodičom a priateľom školy. V nových priestoroch sa bude realizovať moderný výchovno-vzdelávací proces, výstavy, besedy, prednášky a prezentácie na rôzne aktuálne spoločenské témy. V blízkej budúcnosti plánujeme rozbehnúť spoluprácu s významnými osobnosťami, ktoré ovplyvňujú spoločenský život.

Autorkou myšlienky je učiteľka výtvarnej výchovy Lucia Zajac Valová. „Chceli sme využiť krásny a veľkolepý priestor, ktorý doposiaľ nebol primerane využívaný. Prišla som s myšlienkou rekonštrukcie multifunkčnej auly, v ktorej sa nám podarilo vytvoriť moderné a estetické prostredie na lepšie spoznávanie sa ľudí. Radi by sme aktívne prepájali život školy s miestnou komunitou. Samotnú aulu považujem za srdce školy, križovatku stretávania sa rôznych osobností a bola by škoda ju naplno prakticky nevyužívať.“

Vystúpenie druháčikov pri otvorení AULY

ky nevyužívať“.

Övocé sady

GARANCIA CENY

PARKOVACIE MIESTO ZADARMO

ŠKÔLKA A PARK

HNEĎ ZA ROHOM

OVOCNESADY.SK

„Vítam vás v našej vývojovej dielni. Inak je podobná ako mali voľakedy bratia Fordovci,“ hovorí nám s úsmevom Peter Slovák, poverený vedením oddelenia správy verejných priestranstiev Petržalky, keď vstupujeme do zámočnickej dielne. Zvnútra ho začínajú a reagujú smiechom. Veselí a nad vecou, napadne mi, sú títo majstri, ktorí vytvorili pre Petržalku lavičky, servisné cyklostojany, ping-pongové stoly a ich dielom sú aj bránky či striedačka na hokejbalovom ihrisku. A mnoho ďalších vecí.

Ľudia, ktorí „servisujú“ Petržalku

Jozef Karcz a Marcel Marek práve dostriekali na dvore čosi, čo neviem identifikovať. „To je retardér, ktorý nájdete pri priechodoch. Vymedzuje priestor medzi chodníkom a cestou, aby sa tam dalo plynulo bezbariérového prechádzať,“ vysvetlia mi. „Pozrite, staré sú už zničené, prevalené od kolies áut, tak sme vytvorili nové, ktoré aj prepúšťajú vodu a ľahšie sa čistia a meníme ich.“

Ich dvaja kolegovia Gejza a Richard sú práve v teréne, vymieňajú bránky na hokejbalovom ihrisku. Poobede sa vrátia a Jozef s Marcelom pôjdu osadiť retardéry. Do terénu vyrážajú aj vtedy, keď sa „čokoľvek, čo súvisí so železom“, pokazí. Hracie prvky na ihriskách, ploty, brány, mreže...

„Dobrý, nesieme vám robotu,“ ozve sa zrazu zvonku

a dvaja muži celí od farby nesú pokazený vozík na jedlo. „Uvoľnilo sa koliesko, dá sa to zavarit?“ ukazujú a vysvetľujú, že v škôlke na Lachovej maľujú, tak vozík vzali od nešťastných kuchárov cestou, ako prišli vyhodit odpad. „A vy im to teraz na počkanié opravíte a oni to vezmú späť?“ pýtam sa s pochybnosťami Jozefa a Marcela. „Oni len na počkanié robia,“ reagu-

▲ Zmanažovať každý deň robotu v teréne pre 150 ľudí chce slušnú logistiku. Zodpovedá za ňu aj Peter Slovák.

jú maliari Martin a Stanislav. Vzápätí sa smejú všetci. Faktom však je, že o pár minút je

vozík opravený a maliari odchádzajú ešte dokončiť na Lachovej podlahu. „To tu máte

stále všetci takú dobrú náladu?“ pýtam sa. „V pondelok nie, máte šťastie, že ste prišli v utorok.“ A zase sa smejú.

Sme dobrá partia

Peter Slovák mi hovorí, že odkedy prešiel miestny podnik verejno-prospešných služieb pod miestny úrad, ľudí, ktorí „servisujú“ Petržalku pribúda. Namiesto 40 je ich aktuálne 150. To, čo kedysi robili externé firmy, - áno, aj defekty... - pretože na to podnik nemal kapacitu, dnes zrealizuje

Petržalka sama. Starosta Ján Hrčka totiž razil teóriu, že robiť veci vo vlastnej réžii je lacnejšie. Spočiatku to bolo drahšie. Bolo treba nakúpiť techniku, nové stroje, napríklad plošiny. „Keď som sem prišiel pred dvoma rokmi, nebola tu ani jedna. Požičiavali sa od súkromných firiem, na 4-5 hodín denne, dvakrát do týždňa,“ hovorí Peter Slovák. „Teraz máme tri a kedykoľvek k dispozícii. Neslúžia len na orezy stromov, ale napríklad aj na osadenie vianočnej výzdoby v uliciach. (Mimochodom, tento rok bude nová, pretože tá doterajšia už bola zastaralá, pozn.red.)

Dnes má oddelenie sprá-

vy verejných priestranstiev vlastnú skupinu na kosenie, ďalšiu na čistenie chodníkov a námestí, ďalšiu na čistenie parkovísk. Má pilčíkov, záhradníkov, zámočníkov, stolárov, automechanikov, ľudí pre záchytné parkovisko pre vraky, skupinu, ktorá čistí parkoviská, ďalšiu, čo pre-

pozvárať v 10-metrovej výške a večer, ak je pohotovosť, ísť odhŕňať sneh. „A to si takého multifunkčného človeka mestská časť udrží? Ako to, že ešte nie ste v súkromnej sfére?“ pýtam sa ho rovno. „Jednému nášmu kolegovi ponúkal súkromník robotu za viac peňazí a on mu hovorí: Keď zoberieš

„Keď dnes napíšem podnet na podnety@petrzalka.sk, kedy prídete?“ pýtam sa. „Keď to kolegovia spracujú a pošlú nám to, do 24 hodín sa to snažíme vyriešiť. Takže namiesto nárekov na sociálnych sieťach sa oplatí napísať... A občas aj pochváliť. Poteší to.“

všetkých mojich kolegov, tak ideme k tebe,“ reaguje Marcel so smiechom príbehom. „Sme dobrá partia, máme tu väčšiu istotu ako v súkromnej sfére, ako Petržalčania máme blízko do roboty, ja napríklad chodím pešo.“ ...a vidieť svoju robotu všade po Petržalke musí byť tiež super, dodáva Petržalky, a mne sa to zdá celkom trefné.

Vďaka mnohým školeniam, ktoré pravidelne absolvujú, sú viacerí multifunkční. Marcel zo zámočnickej dielne napríklad absolvoval školenie pre prácu na plošine, pretože sa neraz zvrá aj vo výškach, takže je schopný jeden deň vyrobiť lavičku, potom niečo

majú skupiny svojich koordinátorov. Jeden z nich, Milan Gálik, riadi skupiny, čo kosia, udržiavajú čistotu a záhradníkov. „Robotu im ‘dodávajú’ ľudia z Petržalky, my to len musíme dať do harmonogramu,“ hovorí. Mejlom dostane oddelenie životného prostredia podnety, on ich zozbiera a skumuluje tak, aby jeden človek neutekal z Dvorov na Lúky a vzápätí zas inde. Rovnakí pracovníci následne chodia do rovnakých lokalít, poznajú svoje teritórium a v ňom na tráve do-

slova každú jamu. Sú potom efektívnejší, rovnako ako zberači listov, ktorí už vedia, kde ich vietor na istých miestach pravidelne zafúka. Neznalý by sa stratil. „Keď dnes napíšem podnet na podnety@petrzalka.sk, kedy prídete?“ pýtam sa. „Keď to kolegovia spracujú a pošlú nám to, do 24 hodín sa to snažíme vyriešiť. Takže namiesto nárekov na sociálnych sieťach sa oplatí napísať... A občas aj pochváliť. Poteší to.“

Šokuje ma, keď Milan Gálik povie, že chce, aby nasnežilo. „Však to je robota navyše, nie?“ čudujem sa. „Keď nasneží, jesenné lístie zamrzne, a, prirodzene, sa rozpadáva.

Je hnojivom pre trávnik, navyše, nemusíme ho odvážať a platiť za to,“ vysvetlí mi. Ak nenasneží, listie budú vyhŕbávať celú zimu. „Končíme až na jar. Máme aj také stromy, ktoré opadávajú až v marci,“ hovorí a dodáva, že ho preto občas zamrzí kritika od obyvateľov, pretože vie, že na mnohé miesta sa kvôli vetrom rozfúkaným listom vracajú petržalskí zberači pravidelne.

Zárobkový podnik

Tým, že miestny úrad zbral verejno-prospešné služby pod svoju správu, vytvoril „podnik“, ktorým sa raz môže stať zárobkovým. Starosta Ján Hrčka v predvolebnom rozhovore uviedol, že sa mestská časť dohodla s Veoliou, ktorej prenajíma teplárne, že keď budú niečo opravovať, má mestská časť právo povedať, že za takú cenu, akú majú oni od dodávateľa, to urobí MČ Petržalka. A Veolia im tú zákazku musí dať. „Na to budem potrebovať ďalšie stroje, ktoré sa mi zaplatia cez zákazky Veolie. A už nebudem mať zrazu stroje pre jednu partiu na opravu chodníkov, ale napríklad pre tri,“ vyjadril sa. A to je len jeden biznis, ktorý bude na prospech celej Petržalky. (in)

foto: Marian Dekan, in

Sú to machri

- ◀ Majstri zo zámočnickej dielne vytvorili petržalský servisný cyklostojan, kvôli ktorému už volali z iných miest na Slovensku, žeby si od Petržalky taký kúpili.
- ▶ Aj nové retardéry, napríklad tento na Gercenovej.
- ▼ A tiež ping-pongové stoly.

◀ Spoločne s dvoma stolármi vytvorili a vyrábajú aj petržalské lavičky. Keďže majú jednotný dizajn, nie sú také náročné na údržbu. Pozinkované operadlá by mali vydržať bez náteru 80 rokov, hrubšie laty niečo vydržia a keď nie, netreba čakať týždne na náhradné diely, stolári ich vedia rýchlo vymeniť. Jediné, čo nie je na lavičke dielom petržalských majstrov, sú malé tabuľky s logom Petržalka. Ak chcete pred domom petržalskú lavičku, stačí, ak sa na jej osadení zhodne nadpolovičná väčšina vlastníkov.

▲ Vyrobili aj bránky a striedačky na hokejbalovom ihrisku.

Eko návštevníkov petržalského cintorína pribúda. Ako ich spoznáte?

„Veľmi sa tešíme, že konečne zrekonštruovali toalety. Už to bolo nevyhnutné,“ hovorí manželská dvojica, ktorí oslovím na petržalskom cintoríne. „Len k tým košom je to ďaleko. Niektorí návštevníci to preto riešia tak, že svoj odpad len ‘preklopia’ vedľa...“

Aj brána cintorína prechádzala počas našej návštevy v polovici októbra opravou. Spred vchodu konečne zmizli polozapustené kontajnery, ktoré boli veľmi nešťastne umiestnené. Kvôli blízokým stĺpom vysokého napätia ich auto s rampou nemohlo vysýpať. Pohrebničníctvo Marianum, ktoré má cintorín v správe, presunulo aj kontajnery spred domu smútku, pretože bolo nedôstojné ľuďom sa s blízkymi rovno pri odpadkoch. V čase našej návštevy bol na parkovisku ešte otvorený zelený kontajner. Po Dušičkách by ste ho tam však už nájsť nemali.

Menšie kontajnery nebudú. Dôvod?

Pri dome smútku práve robotníci finišovali s obnovou toaliet. „Boli realizované nové obklady a dlažby, osadená nová sanita, vymalovanie, osadenie nových dverí a okien. V rámci opravy toaliet pre návštevníkov sa realizovalo aj oprava a výmena vodovodnej prípojky, vďaka čomu bude možné využívať toalety celoročne,“ informovala nás Katarína Šemberová vedúca oddelenia komunikácie a obchodu Marianum-u. Okrem týchto opráv bola realizovaná aj drobná oprava priestoru

služný personál cintorína. Kompletná rekonštrukcia domu smútku sa plánuje až v roku 2024.

Na bočnej strane domu

smútku sú kontajnery na separovanie siedmich komodít odpadu. Všetky pekne pospolu. Viacerí ľudia, ktorých som oslovila,

by ich privítali bližšie. Filozofia Marianum-u má však svoju logiku. „Snažíme sa priviesť ľudí k triedeniu odpadu. Cintorín Petržalka patrí k menším cintorínom a do-

DNES

PRED ROKOM

Na bočnej strane domu smútku sú kontajnery na separovanie siedmich komodít odpadu. Okrem klasických ako sklo, papier a plasty napríklad aj voskové sviečky, elektrické sviečky či vence.

stupnosť k stojisku na separovaný odpad je v prijateľnej vzdialenosti z každej strany,“ vysvetľuje Katarína Šemberová. „Zároveň sú na cintoríne k dispozícii tri kompostéry, kam môžu návštevníci vyhazovať biologicky rozložiteľný odpad – kvety, listie, burinu a podobne, bez umelých prvkov. Práve bio odpad tvorí až 58 percent z celkového odpadu vznikajúceho na cintorínoch a tieto kompostéry sú prístupnejšie aj pre vzdialenejšie časti cintorína. Toto sú hlavné dôvody prečo zatiaľ nezvažujeme s umiestnením menších kontajnerov.“

Stávalo sa, že keď sa zelený kontajner pred vchodom naplnil, začala sa okolo neho tvoriť skládka. Marianum preto ľudí vyzývalo, aby tých 63 metrov k domu smútku spravili. A dali si námahu aj so separovaním. „Ľudia potrebujú nejaký čas, aby si zvykli na triedenie odpadu aj na cintoríne v Petržalke. Niektorí, žiaľ, vyhadzujú odpad bez toho, aby riešili čo kam patrí. Skúsenosť z cintorína Vrakúňa nám však ukazuje, že návštevníci cintorínov si vedia osvojiť separovanie odpadu. Na tomto cintoríne nám už triedenie odpadu funguje veľmi dobre,“ hovorí Katarína Šemberová a je vďačná za každého návštevníka, ktorý odpad vyhazuje do správneho kontajnera. Tvrdí, že pribúda aj tých, ktorí využívajú pri výzdobách hrobov skôr prírodné materiály, v prípade sviečok uprednostňujú sklenené kahanice a sviečky zo včelieho vosku, či rastlinných materiálov a snažia sa vyhýbať plastovým dekoráciám.

Zadný vchod je stále v hre

Na cintoríne Petržalka je ešte dostatok miest na pochovávanie. Napriek tomu Marianum aktuálne analyzuje možnosti rozšírenia pohrebísk, ktoré má v správe, vrátane cintorína Petržalka. Pán, ktorého oslovím pri jednom z hrobov mi hovorí, žeby pro-

spelo aj okoliu cintorína, keby sa rozšíril smerom k Bratiskej. Zmizol by neporiadok a zrejme aj ľudia bez domova, ktorý aktuálne túto lokalitu vyhľadávajú. A pribudnúť by konečne mohol aj zadný vchod na cintorín. „Možnosť zadného vchodu, kompletnú rekonštrukciu domu smútku, prípadné rozšírenie cintorína Petržalky plánujeme v jednom období,“ dodáva vedúca oddelenia komunikácie a obchodu Marianum-u s tým, že keď bude táto problematika aktuálna, budú ju prerokovávať s MČ Petržalka. (in)

foto: Marian Dekan, in

DNES

PRED ROKOM

Ach, to jesenné listie

de o jednu z večných tém na cintorínoch. Každý druhý návštevník vám povie, že zbierať ho treba častejšie. Aspoň v uličkách. Pani, ktorá pri vchode petržalského cintorína predáva vence a kvety, však tvrdí, že žena, ktorá aktuálne ‘upratuje’ náš cintorín, sa skutočne nezastaví. A my dodávame, že ak chcú mať ľudia na cintoríne stromy - čo chcú -, musia na jeseň rátať s listami. A keď im veľmi prekážajú, tak musia, bohužiaľ, prispieť so zberom aj oni. V silách jedného pracovníka to totiž nie je.

ESTD. 2002

Pizza Carla

PUB

Otvorili sme pre Vás novú pobočku

Pizza Carla Pub Ovsíšte

AKCIA
2+1
za 1€

Najkvalitnejšia
pizza v Bratislave

AKCIA
2+1
za 1€

Burgre, steaky,
lokalne špeciality

AKCIA
2+1
za 1€

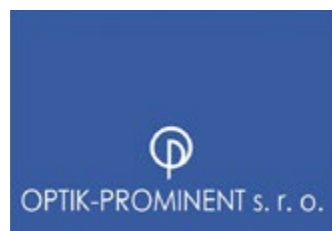
Čapované
pivá Snijany

Živé prenosy
(Premier League, La liga, Liga majstrov ...)

Otvorené
Utorok - Nedel'a 11:00 - 23:00

Kde nás nájdete
Ovsištské námestie 1, Petržalka

pizzacarla.sk
...viac ako len pizza

OPTIKA

prevádzka GERCENOVA 4
Bratislava - Petržalka - Korzo

**POZÝVAME NA VÝBER OKULIAROVÝCH RÁMOV
Z NOVEJ KOLEKCIE.**
Široký výber pre dospelých a deti

AKCIA: značkové okuliare šošovky firmy ESSILOR

-20%

AKCIA: VARILUX 1+1
(multifokálne okuliare šošovky)

AKCIA: všetky okuliare rámy z novej kolekcie

-30%

AKCIA: výpredajové okuliare rámy

-70%

e-mail: promiment@chello.sk / www.optikavion.sk

„Aj z toho najnemotornejšieho nemebla, čiže z polena, sa dá vystružlikať tanečník či tanečníčka,“ tvrdí trénerka a zakladateľka petržalského folklórneho súboru Poleno Viera Eliášová.

Prichádzame do telocvične na Pankúchovej, kde sa každý utorok od 18.30 h stretávajú „Polenáři“. Neodmysliteľným začiatkom každého tréningu je rozcvička. Pomáha udržiavať a zlepšovať kondíciu. Tanec je totiž náročný pohyb, hoci na javisku to tak nevyzerá. Jeho výhodou je však nadstavba v podobe zábavy. U folklórneho súboru Poleno zvlášť.

Sledujem tanečníkov pri tréningu. Je tu veľa smiechu, najmä keď sa nacvičuje nová choreografia. Poleno totiž originálne a netradične spracúva klasické folklórne tance a spája ich s vtipnými replikami. Diváci tak majú zážitok nielen z tanca samotného, ale počas vystúpenia sa aj zabavia. „Usilujeme sa ozvláštniť slovenský folklór vtipom a humornou

Vie Poleno tancovať?

◀ „Usilujeme sa ozvláštniť slovenský folklór vtipom a humornou nádsázkou, po novom prerozprávať staré zvyky a obyčaje,“ hovorí Viera Eliášová.

nádsázkou, po novom prerozprávať staré zvyky a obyčaje. Pokúšame sa tak vlastne folklór aktualizovať. Sme tiež presvedčení o tom, že to, čo sa dnes vníma ako „tanečný folklór“, bola vlastne v minulosti zábava pri tancovačkách v krčmách, na svadbách, alebo pri rôznych stretnutiach mladých či starších na dedinách. Pri speve a tanci sa všetci prirodzene chceli zabávať. Aj my sa o to dnes snažíme,“ vysvetlí mi trénerka Viera Eliášová.

Dynamický tanec a „Poleno“, to príliš nejde dokopy. Pýtam sa jej, ako vlastne súbor dostal také nezvyčajné meno. „Názov Poleno vznikol náhodou. Krátko na to, ako som vytvorila na Gymnázium Makarenkova dievčenský tanečný krúžok, poslala nás riaditeľka školy vystupovať na oslavy 1. mája,“ spomína na obdobie pred tridsiatimi rokmi. „K tancujúcim dievčatám pristúpila novinárka s otázkou, ako sa tanečná skupina volá. Jedno z dievčat zareagovalo: 'My nemáme

žiaden názov, ale naša učiteľka nás pri návštevách niekedy volá Polienka.

A tak bol názov na svete.“ Keď súbor oslavoval 15. výročie svojej existencie, rozhodla sa ho premenovať na Poleno. Jednak preto, že ich občas mylne považovali za detský súbor. „Hlavnou príčinou však bolo presvedčenie, že aj z toho najnemotornejšieho nemebla, čiže z polena, sa dá vystružlikať tanečník či tanečníčka.“

Viera Eliášová sa folklóru venuje od svojich gymnaziálnych čias. Spolu s kamarátkami sa učili spievať všemožné piesne zo spevníkov, z platní, chodili na folklórne akcie a festivaly. Rok pôsobila aj v Techniku a v 3. ročníku na strednej škole prešla do

Chceš sa aj ty naučiť tancovať, či pokračovať v tom, čo už ovládaš? Neváhaj a pridaj sa k „Polenárom“. Stačí prísť na tréning v utorok o 18,15 (telocvičňa gymnázia na Pankúchovej ulici) alebo vo štvrtok do Cik-Cak centra, na Jiráskovú 3, tiež o 18,15 h. Víťané sú ženy aj muži vo veku od 15 do 30 rokov.

Úspešní v zahraničí

Okrem humorne ladených tancov má folklórny súbor Poleno v repertoári aj tance tradičné, s ktorými reprezentuje slovenské ľudové umenie v zahraničí. Predviedli ich aj v Dagestane, Egypte, Číne, Južnej Kórei či Indii, nedávno sa tanečníci vrátili z medzinárodného festivalu na Kanárskych ostrovoch. Na vystúpeniach ich často sprevádza ľudová hudba Petra Kuštára. Harmonikár Otto Čiernik, ktorý s Polenom hráva od roku 1993, tvrdí, že jeden z najkrajších zážitkov zažil v Mexiku. „V meste Guanajuato sme mali 90-minútové vystúpenie v amfiteátri s kapacitou 7000 ľudí. Prišlo ich viac ako 7500 a vytvorili neskutočnú atmosféru.“

k folklóru. „V Bratislave existuje množstvo folklórnych súborov, ale Poleno ma oslovilo tým, že sem môže prísť každý, koho tanec láka. Keďže som si nebola úplne istá, svojimi schopnosťami, vedela som, že tento súbor je pre mňa správnou voľbou. Dodnes nelutujem.“

Mladí ľudia a folklór? Čím ich dnes naláka? „Dynamika, radosť, výborná atmosféra a priateľskí ľudia. Mladí potrebujú neustálu zmenu a impulzy a práve folklórny tanec sa stále mení, je bohatý na rôzne tanečné prvky. Myslí si, že dnes sú pre mladých zaujímavé aj kroje, ich detaily a pestrosť,“ dodáva a vyzýva každého, kto chce tancovať, aby sa k nim pridali.

Vanesa Mehešová
foto: archív V. M.

Dvory sa neukladajú na zimný spánok: AKO SA ZABAVIŤ V CHLADNÝCH DŇOCH

Zima, dážď či skoré stmievanie často núti ľudí, aby počas chladnejších mesiacov ostali sedieť doma. Výlet do prírody či len prechádzka po meste, kde by stretli priateľov, sa zdajú byť oveľa náročnejšími úlohami, ako v skutočnosti sú. Pre obyvateľov s mestskými dvormi to však nie je prekážka – majú prírodu a známych hneď pod oknami, a ak by náhodou začalo pršať, vždy sa majú kde schovať. Ako využiť dvor naplno aj počas jesenných či zimných mesiacov?

Dvory sú centrom komunitného života

Vnútrobloky a dvory sú dôležitou súčasťou spoločného života v meste. Je to miesto, kde sa deti môžu hrať až do neskorého večera. Starší i mladší obyvatelia si zas oddýchnu mimo rušných ulíc či sa porozprávajú so známymi. Okrem posilňovania komunity a funkčných susedských vzťahov dvory pozitívne vplyvajú aj na psychiku – je to kus prírody, kam sa dá utiecť od zhonu a hluku.

Svoje o tom vedia aj obyvatelia bytových domov v Bratislave, ktorí si dvor spoločne zveládili a pravidelne ho využívajú. „Stretávame sa tu niekoľkokrát do týždňa, a kým sa deti spolu hrajú, sedíme na lavičke a rozprávame sa. Spoločne zvykneme oslavovať narodeniny, v zime organizujeme detský Silvester, tí najmenší z toho majú veľkú radosť,“ hovorí členka susedskej komunity okolo dvora na Povrazníckej ulici. „Vždy sa zdravíme, a keď potrebujeme, pomáhame si. Je príjemný pocit mať komunitu a vedieť, že sa na ňu môžem spoľahnúť.“

Tematike zanedbaných či nevyužitých dvorov sa už dlhšiu dobu venuje aj developerská spoločnosť YIT. Cez leto podporila podujatie Víkend bratislavských dvorov, počas ktorého viaceré vnútrobloky ožili detskými hrami, grilovačkou či sadením kvetov. YIT na dvory pomáha navrátiť život pomocou grantov, ale aj ďalších aktivít. Vytvorila napríklad MANUÁL DVOROV s radami, ako vybudovať komunitu a využiť potenciál susedských priestorov naplno.

Ak ste sa rozhodli oživiť aj váš dvor, na začiatok netreba veľa. Poradíme vám, ako sa tam zabaviť aj počas chladných dní.

Rozprúďte krv v žilách

Chladné počasie neznamená, že sa nedá šantiť

vonku, práve naopak – aspoň sa tak zahrejete. Zorganizujte si spolu so známymi z dvora zimné olympijské hry. Disciplíny zostavte tak, aby sa pri nich zabavili deti aj dospelí. Ideálnym športom môže byť napríklad jesenný petang, na ktorý vám stačí pár gaštanov a jedna malá ozdobná tekvica. Celý dvor tiež môžete premeniť na bojové územie hry „Sever proti juhu“, v ktorom sa rozdelíte na tímy a budete sa snažiť ukradnúť si navzájom vlajky. Na záver hier

odporúčame zohriať sa pri šálke teplého čaju či horúcej čokolády z termosky.

Vyrobte prírodné dekorácie

Dvor vám ponúka mnoho materiálu na vytvorenie prírodných dekorácií, ktorými si môžete zadarmo skrášliť svoj domov. Zatiaľ čo dospelí si môžu odstrihnúť zopár vetvičiek ihličnatých stromov na vence a ozdoby na dvere, deti zas môžu zbierať šišky, gaštany a listie. Šišky sa dajú vystaviť na policičke či dať do prázdnej vázy so svetielkami, rôznofarebné listy sa zas dajú pretvoriť na girlandy alebo lisovať. Ku gaštanom chýbajú iba špagdle – deti všetkých vekových kategórií zvládnu vytvoriť celú zoo tradičných gaštanových zvieratiek. Fantázii sa medze nekladú.

Pomôžte vtákom prezimovať

Zorganizujte so susedmi spoločné stavanie krmidiel pre vtáčiky. Ak máte v okolí schopných majstrov s nástrojmi, potrebujte len niekoľko drevených dosiek a klinec. Ak sa necítite na zložitejšie projekty, nezúfajte. Na vytvorenie krmidla vám celkom stačí napríklad aj obyčajná plastová PET fľaša, starý hlinený kvetináč či dokonca polovica škrupiny z kokosového orecha. Len ich naplníte zmesou zrníčok prosa, slnečnice či ľanu a zavesíte kusom špagátu na konár stromu. Podobne sa dajú zrecyklovať aj rolky z toaletného papiera – tie môžete pomazať medom či arašidovým maslom a potom ich v semiačkach obaliť. Vtáci návštevníci sa vám za to odmenia svojou prítomnosťou a spevom. ■

Chcete sa aktívne podieľať na zveladení vášho dvora alebo vnútrobloku? Chceli by ste so susedmi vytvoriť fungujúcu komunitu alebo podporiť už tú existujúcu, no nevíete ako na to? Stiahnite si MANUÁL DVOROV od spoločnosti YIT, kde nájdete, ako z vášho dvora krok po kroku vytvoriť prostredie, kde sa budete cítiť dobre. Inšpirujte sa, ako využiť spoločný priestor a vybudovať si kvalitnú komunitu na www.yit.sk/nechzijenasdvor.

Servis a opravy PC a servis WiFi sieti

Vladimir Hutta AATUH

0915 720 730

atuh@centrum.sk

www.aatuh.sk

Opravujeme PC aj u Vás doma

RE/MAX

Chcete predat' byt?

Volajte Re/Max pani Holešová

Tel.č. 0903 314 136

▲ **Väčšina sôch v Petržalke je z druhej polovice 80-tych rokov. Vtedy už v štáte panovala uvoľnenejšia atmosféra, komisie, ktoré vyberali diela boli otvorenejšie a dali priestor aj umelcom, ktorí dovtedy tvoriť nemohli. Príkladom je Vladimír Havrilla a jeho Zenové dievča, ktoré kolaudovali v júni 1990. Nachádza sa medzi Turnianskou a Krásnohorskou ulicou.**

sa nemá veľmi čo stať. Môže byť posprejovaná alebo zarastie lišajníkmi. Ak dávate umenie do exteriéru, nečakajte, že zostane nedotknuté,“ tvrdí a spomenie ako posielal fotky sochy Zenové dievča jej autorovi Vladimírovi Havrilovi. „Tešil sa ako vyzerá. Nepekážalo mu, že je popísaná, bol rád, že socha žije svojím životom.“ Pripúšťa však, že občas by bolo dobré ich očistiť, upraviť okolie a ak treba,

obnoviť sokle. Napríklad na soche Ženy s holubicou na Holíčskej.

Pravidelne sa v Petržalke objavuje snaha o odstránenie sochy Oddanosť strane na Bulíkovej. Martin Kleibl si naopak myslí, že by mala zostať tam, kde je. „Je to dokument doby. Ja by som veci skôr dovysvetlil. Napríklad nejakou informačnou tabuľou,“ hovorí a podobný názor má aj na premenovanie ulice Námestie hraničiarov. To je podľa neho ideálny priestor pre pamätník obetiam režimu. O to viac, že v okolí umenie úplne absentuje.

Dokumentom doby je podľa neho napokon aj súbor umeleckých diel v lokalite Bosákova- Lužná- Šusťekova, ktorá sa, čo do počtu artefaktov, radí v Petržalke k umelecky najbohatším častiam. Nachádza sa tu aj dosť rozpačito prijatý pamätník Lasica Satinský Filip, ktorých s týmto miestom nespája nič. Do mapového portálu sa celý súbor diel takmer nedostal. „Váhal som, či ich sem zaradiť. Ale sú to umelecké diela, je to súčasť umenia vo verejnom priestore a vypovedá to o dobe, v ktorej žijeme a ako fungujú veci... Osobne však z toho mám zmiešané pocity. Domové znaky, hudobné nástroje, každý inak spracovaný... nemá to koncepciu.“

Vysvetľuje, že to, čo sa

Petržalské sochy žijú vlastným životom

Verili by ste, že v Petržalke máme až 125 umeleckých diel a pamätníkov? Aj to som sa dozvedela vďaka novému Mapovému portálu Petržalky. Počas virtuálnej prechádzky ma osobne najviac zaujali sochy. Priznávam, netušila som, že ich máme v Petržalke toľko. K mnohým sa oplatí zájsť aj osobne.

Umelecké diela, historické budovy a národné kultúrne pamiatky zmapoval a nafotil pre portál Martin

Kleibl, ktorý sa im v Petržalke dlhodobo venuje. Podarilo sa mu napríklad obnoviť Strom života, zachrániť kultovú šmy-

kľavku Alexandra Bilkoviča či obnoviť monumentálnu maľbu na paneláku na Osuského. „Kompletný súpis petržalských pamätihodností dosiaľ neexistoval, možno mapový portál prispeje k tomu, aby sa vytvoril,“ hovorí a dodáva, že nevylučuje, že ešte v petržalských interiéroch objaví nejaké skryté dielo.

Dokumenty doby

Petržalka má toľko problémov vyžadujúcich riešenie, že údržba sôch musí počkať. Ich stav nie je témou dňa. Martin Kleibl to však až tak tragicky nevidí. „Nie sú v až takom zlom stave. Kamennej soche

▲ Sochou, ktorú sa oplatí vidieť naživo, je Jar od Petra Rollera z roku 1989. Nájdete ju pri Lubovnianskej.

▲ Mier Ladislava Majerského z roku 1964 patrí k najstarším sochám v Petržalke. Nachádza sa v areáli bulharskej školy na Záporožskej ulici.

v minulosti vytvorilo pre sídlisko, bolo súčasťou celého konceptu výstavby. Jedna časť bola výstavba, druhá umelecké dotvorenie. Bolo to zakotvené aj v stavebnom zákone. Isté percento z ceny stavby bolo venované umeniu. Architekt určil, čo kde bude stáť, spomedzi návrhov vyberala najvhodnejší odborná komisia.

Aj súčasná Bratislava má komisiu na diela vo verejnom priestore, žiadny zákon však developerovi neprikazuje ju využiť, ani sa nejakým umením vôbec zaoberať.

Developer z Lužnej mal minimálne snahu pridať umenie do verejného priestoru. V nových štvrtiach totiž väčšinou úplne absentuje. „Našli ste nejaké napríklad v Slnečniciach?“ pýtam sa Martina Kleibla. „Nie, čo je na škodu,“ dodáva. (in)

Foto: Martin Kleibl - mapy.petrzalka.sk, Matúš Husár

Virtuálna hračka

Cez nový web mestskej časti mapy.petrzalka.sk, tzv. Mapový portál Petržalky si obyvatelia môžu pozrieť aj koľko smetných košov, lavičiek či pieskovísk sa nachádza v ich lokalite.

Nájdete tam aj zoznam vyhradených parkovacích miest, domovov sociálnych služieb, škôl, škôlok, športovísk, pamätihodností, zdrojov pitnej vody; plochy určené na kosbu mestskou časťou a magistrátom... Keď si otvoríte „Tváre Petržalky“ a kliknete na zoznam vrstiev, môžete si

vybrať rôzne druhy máp a porovnať, ako sa menilo územie sídliska. Červené more sa vám zjaví, keď kliknete na „Vyhraďte nejaké parkovanie“. Zistíte, že „značkovými“ rekordermi sú na Belinského, Kapicovej, Tupolevovej. „Údržba komunikačii“ vám odpovie, kto má odhrabávať v zime vašu ulicu.

Fascinuje dôslednosť portálu. Keď kliknete na smetný koš vo vašom okolí, ukáže sa jeho fotografia. Pracovníci mestskej časti si dali robotu. Fotografie mobiliáru robili takmer dva mesiace štyria pracovníci referátu mobility a jeden z referátu čistoty a poriadku.

Pamiatky a umelecké diela zozbieral a nafotil Martin Kleibl. Ten chystá ešte súhrn vojenských objektov.

„V spodnej časti portálu je mailový kontakt, kde uvítate podnety na vylepšenie od občanov,“ odkazuje petržalský špecialista na GIS Jakub Krivý. (mh, in)

- interná medicína
- preventívna medicína
- laboratórne vyšetrenia
- vyšetrenie krvi na počkanie
- inhalačná anestézia
- dermatológia
- medicína drobných cicavcov
- chirurgia mäkkých tkanív
- hospitalizácia
- spolupráca s externým laboratóriom

SPOLUPRACUJEME...

info@easyvet.sk
0903655648
Mánesovo námestie 7

Mobiliár

Objekty	Počet objektov
Lavičky	2295
Smetné koše	869
Koš na psie exkrementy	219
Verejné detské ihriská	140
Venčovníská	6
Pieskoviská	47
Fontány	7
SPOLU	3583

Pamiatky, umelecké diela

Objekty	Počet objektov
Historické budovy a NKP	28
Umelecké diela a pamätníky	125
SPOLU	153

Tabuľky: MČ Petržalka

Prečo mestská časť rieši parkovanie aj v zóne PAAS?

Petržalský miestny úrad chce zo sídliska dostať dlhodobu zaparkované autá „týždňovníkov“, ale pre vaše návštevy a tu žijúcich nerezidentov sa snaží nájsť riešenie. Zapája súkromné parkoviská do verejného parkovania.

Je pravda, že vaše návštevy majú aktuálne v Petržalke problém. V modrých boxoch môžu parkovať po registrácii v aplikácii URBI síce bezplatne, ale v pracovných dňoch len od 7h do 18h. Po tejto hodine im môžete „venovať“ v okolí svojho bydliska návštevnícke hodiny – rezident bez auta má k dispozícii 150 hodín na rok, rezident s jedným autom 100 hodín na rok. Čo potom, keď ich miniete alebo bývate v Petržalke na inej adrese ako je adresa vášho trvalého pobytu? Doteraz to návštevy alebo nerezidenti riešili parkovaním mimo modrých boxov.

Nedávno však Petržalka začala zavádzať zóny, v ktorých je parkovanie mimo označených boxov pokutovateľné. V noci tam nerezident nezaparkuje vôbec, ani keby si to chcel zaplatiť. „Nie je naším cieľom nerezidentov za každú cenu vyhodniť“, vyjadril sa v online diskusii starosta Ján Hrčka. Prečo to tak na prvý pohľad vyzerá? „My sme parkovacie karty za primeraný poplatok pre nerezidentov mali aj predávali (do jesene minulého roka, pozn.red.), avšak mesto nám túto možnosť ako mestskej časti zobralo“, vyjadril sa úrad v diskusii na svojej facebookovej stránke, pričom dodal, že aktuálne rokuje s mestom, aby to mestským časťami opäť povolilo. „Duálna parkovacia politika, ktorá v Petržalke vznikla od januára, nie je dobrá a aj preto aktuálne po otestovaní oboch riešení rokujeme s magistrátom o tom, ako to vyriešiť čím skôr, aby boli pravidlá pre všetkých Petržalčanov aj našich návštevníkov rovnaké.“ Zároveň aj vo svojich zónach parkovania má úrad ulice, ktoré

v noci „necháva otvorené“ aj pre nerezidentov. Napríklad pre Dvory 5 a 6 ulička pred Záporožskou poliklinikou, Röntgenova od nadjazdu po železničnú stanicu, pre Dvory 1 a 3 parkovisko na Kolmej... Okrem toho však prišla petržalská samospráva s veľmi inovatívnym a najmä funkčným nápadom – do svojho parkovacieho systému sa snaží zapojiť súkromné

▲ Parkovisko pred TPD bude už onedlho tiež súčasťou petržalského parkoviskového systému.

firmy, ktorých parkoviská sú v noci nevyužívané.

Prvým sa v polovici sep-

tembra stalo parkovisko pri Technopole. Rezidenti na ňom zaparkujú od 18:00 do

7:30 zadarmo, nerezidenti

v tomto čase za jedno euro za celú noc. Poplatok za nočné parkovanie sa hradí cez aplikáciu URBI.

Najväčšie možnosti sú aktuálne na Dvoroch 4

Dvory IV sú zatiaľ jedinou zónou celomestského parkovacieho systému PAAS v Petržalke.

Návštevník v tejto lokalite platí 1 euro na hodinu v pracovných dňoch od 0 do 18h. Bratislavčania majú s bonusovou kartou dve hodiny parkovania bezplatne. Ak ste Petržalčan, môžete si kúpiť rezidentskú kartu za 39 eur ročne a parkovať tu neobmedzene, aj keď v zóne nemáte trvalé bydlisko. Nerezident tu má možnosť platiť za parkovanie maximálne euro na

▲ Pred supermarketom na Muchovom námestí nerezidenti parkujú celú noc za jedno euro.

▲ Aj parkovisko pri Technopole bývalo v noci nevyužívané.

noc, musí však byť ochotný svoje auto preparkovávať.

■ Od 18h do 24h parkuje nerezident na Dvoroch 4 bezplatne, rovnako ako cez víkend.

■ Mesto v lokalite zriadilo dve parkoviská – P+R Macharova a záchytné na Čerňyševského. Na oboch môže aktuálne návštevník bezplatne parkovať cez víkendy a v pracovných dňoch od 5h do 24h. Od polnoci do piatej je táto možnosť len pre rezidentov.

„PAAS tu na jednej strane výrazne zlepšila parkovanie domácim obyvateľom s trvalým pobytom, na strane druhej ale vytlačila nerezidentov do okolitých oblastí“, vysvetľuje vedúci referátu mobility Miestneho úradu Petržalka Ivan Lučanič jeden z dôvodov, prečo mestská časť rieši parkovanie aj v zóne PAAS.

■ Na Muchovom námestí do petržalského parkovacieho systému zapojila predajňu Billa. Na jej súkromnom parkovisku zaplatí jedno euro na noc rezident aj nerezident. Parkovanie platí každú noc v čase od 22h do 7h vrátane víkendov

a sviatkov. Poplatok sa dá uhradiť zatiaľ iba v parkovacom automate kartou a v hotovosti.

■ Po zavedení PAAS rezidenti, nerezidenti aj návštevníci využívali aj parkovisko pred TPD, na ktorom bolo možné parkovať od 20h do 9h ráno bezplatne. „V najbližších dňoch však nastane zmena, nakoľko sme sa spolu s mestskou časťou Petržalka dohodli na spolupráci podľa ich vzoru, ktorý navrhol pán starosta Hrčka“, informoval nás jeden zo spolumajiteľov Euronics TPD Ondrej Majtán. „Nočné státie bude spolplatnené jedným eurom za noc. Nočný poplatok si rezidenti budú môcť cez aplikáciu Urbi parking vynulovať a mať parkovanie na ľubovoľný počet áut úplne zadarmo. Cez aplikáciu Urbi Parking budú všetci parkujúci môcť uhradiť aj bežný denný poplatok a rozšíri sa tak možnosť úhrady parkovaného, ktoré je možné kartou priamo na výjazdovom turnikete a v hotovosti/kartou v predajni Euronics TPD na prvom poschodí obchodného domu TPD.“

V tretej fáze nadstavba parkovísk

Rovnaký systém ako na Muchovom námestí má onedlho platiť aj v Bille na Námestí hraničiarov a pri Zdravotnom stredisku Strečnianska. Samospráva rokuje aj s ďalšími obchodnými reťazcami. Starosta Ján Hrčka v online diskusii pred voľbami zároveň povedal, že sa stretol aj s vlastníkmi veľkého nevyužívané parkoviska pri kúpalisku Matador. „Toto parkovisko by mohlo byť pre denné, ale aj pre týždenné parkovanie“, skonštatoval.

Nové parkovacie kapacity začala petržalská samospráva vytvárať najskôr odstránením vrakov. Aktuálne sa snaží zapojiť existujúcich parkovísk, ktoré sú nevyužívané alebo nedostupné. Až v tretej fáze chce budovať nové kapacity. „Keď dokončíme fázu dva a budeme teda presne vedieť, kde ich treba. Ak by sme ich budovali teraz bezhlavo, situáciu by sme len zhoršili“, vyjadril sa miestny úrad na sociálnej sieti. Starosta v online diskusii hovoril o pláne nadstavovať parkoviská na 10 až 15 miestach. Toto riešenie uprednostňuje pred parkovacími domami, ktoré by boli cez deň prázdne a ich výstavba aj prevádzka niečo stojí. (in)

foto: Marian Dekan

Križovatky zatiaľ bez zmeny

V septembri 2020 mesto informovalo, že sa chystá modernizovať zastaralé križovatky v Petržalke. Projektu financovaný najmä z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a zo štátneho rozpočtu sa mal realizovať od mája 2021 do apríla 2022.

V Petržalke sa nachádza viacero svetelne riadených križovatiek so zastaranou technológiou. Väčšina z nich neposkytuje možnosti na preferenciu MHD. Mesto to plánovalo zmeniť na siedmich svetelne riadených uzloch, na ktorých by sa zmodernizovala signalizácia, naprogramovalo dynamické riadenie s preferenciou MHD, osadili nové detektory pre cestné vozidlá, radiče CDS, stožiar aj kamerový dohľad, spravili bezbariérové úpravy...

Ide o križovatky:

Panónska cesta – Bratská, Osuského – Starohájska, Osuského – Hrobákova (priebeh pre chodcov), Furdekova – Šustekova, Bosákova – Šustekova, Bratská – Jiráskova – Pajštúnska, Bratská – OC TERNO (priebeh pre chodcov),

Budatínska – Hypermarket Tesco, Panónska cesta – Ševčenkova, Panónska cesta – Podchod ŽSR, Panónska cesta – Carrefour.

V novembri 2021 však miestne zastupiteľstvo znova

schvaľovalo žiadosť o nenávrtný finančný príspevok na projekt, ktorý už mal prebiehať. Nový termín realizácie bol zmenený na termín od mája do apríla 2023. Aktivitu na križovatkách nevidno, pretože sme sa pýtali hovorkyne magistrátu Dagmar Schmuckovej, či práce začali a ak nie, čo zdržalo modernizáciu.

„Hlavné mesto podalo projekt na MIRRI – riadiaci orgán pre IROP, ktoré ho v prvom kole neschválilo z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov určených vo výzve. Projekt je aktuálne zaradený do poradovníka. Hlavné mesto má vysúťaženého zhotoviteľa, platnosť zmluvy sme odložili odkladacou podmienkou do času získania externého financovania (najviac na 1 rok), ktoré je pre realizáciu tohto projektu kľúčové“, uviedla.

Aktuálny projekt za 3,3 milióna eur má byť na 95 percent financovaný zo zdrojov EÚ, spolučasť mesta je 5 percent plus 300-tisíc eur, ktoré už sú nad limitom výzvy. (in)

Black % Friday

899€
~~1099€~~

ušetří 200€

Akcia platí od 11.11. do 27.11.2022

TPD www.tpd.sk

LG OLED55C11
4K OLED TV

- Smart TV • 4K UHD (3840x2160) • 55"/139 cm
- Typ TV tunera: DVB-S2, DVB-C, DVB-T2 HEVC
- HDMI vstup: 4x • USB pripojenie: 3x

LG OLED 55"

ASPER
internet • televízia • hlas

Sme pre Vás už rok v TPD

NAŠE SLUŽBY

- Kompletná servisná prehliadka vozidla
 - Kontrola vozidla pred kúpou
 - Príprava a vykonanie STK a emisnej kontroly
- Výmena motorových olejov
 - Pneuservis
 - Test tlmičov a brzd
 - Výmena brzdovej a chladiacej kvapaliny
- Výmena olejov manuálnych prevodoviek
- Nastavenie geometrie vozidla
 - Údržba autoklimatizácie
- Diagnostika elektroniky vozidla
- Predaj a výmena akumulátorov
- Mechanické opravy: rozvody, spojky, brzdy...
- Odborná montáž ťažných zariadení
 - Klampiarske a lakovné práce
 - AUTOSKLO – opravy a výmeny

FÉROVÝ AUTOSERVIS

Panónska cesta 24
85104 Bratislava
Telefón: +421 917 459 966
+421 905 245 000

EUROREPAR CAR SERVICE

SERVIS A OPRAVY VŠETKÝCH ZNACÍK

Máte doma objemný odpad? Teraz sa ho môžete zbaviť

Jesenné pristavenie veľkokapacitných kontajnerov v Petržalke prebieha od 2. novembra do 12. decembra.

Kontajnery budú prístupné dvakrát týždenne, vždy v pondelok a stredu od 12:00 do 18:00. Prioritne je možné do nich za asistencie pracovníkov údržby ukladať objemný odpad, akým je drevený, čalúnený nábytok, skrine, police, stoličky, koberce a pod.

Kde nájdete kontajnery v nasledujúcich dňoch?

14.11.2022 – pondelok

Hrobákova 1, Osuského 30, Rovniankova medzi č. 2-6, Ambroseho medzi č. 3-5, Romanova 33, Romanova 38, Bradáčova medzi č. 5-6,

16.11.2022 – streda

Starhradská medzi č. 8-10, Topolčianska medzi č. 12-14, Topolčianska 25, Holíčska 7 vedľa kontajnerového stanovišta Holíčska 17-19 na chodník, Smolenická 4 vedľa kontajnerového stanovišta, Šintavská 10 vedľa kontajnerového stanovišta

21.11.2022 – pondelok

Budatínska 19 vedľa stanovišta polopodzemných kontajnerov Budatínska 51 na chodník pred výmenníkovou stanicou Budatínska medzi č. 75-81, Znievska č. 19 spolu s č. 21 (vnútroblok), Strečnianska 12 vedľa kontajnerového stanovišta Lietavská 12 na chodník, Beňadická 36

23.11.2022 – streda

Vyšehradská 5, Vyšehradská 33, Beňadická 14 na roh chodníka Víglašská 9-11, Jasovská 1-3 na chodník, Jasovská 33 Krásnohorská medzi č. 12-16 na rohu parkovacieho domu na chodník

28.11.2022 – pondelok

Krásnohorská 11, Ľubovnianska 2 vedľa kontajnerového stanovišta spolu s Bzovickou 2, Bzovická 24-26 Žehrianska medzi č. 4-8 na chodník, Běžová 4, Zuzany Chalupovej 10A, Zuzany Chalupovej 17B

30.11.2022 – streda

Kežmarské námestie, Dargovská/Nábrežná – roh ulíc Očovská 8-10, Kapicova/Planckova na roh ulíc, Vranovská/Vilová na roh ulíc, Kopčianska 90, Pečnianska 21

5.12.2022 – pondelok

Bohrova/Pečnianska na roh ulíc, Nobelovo námestie 7-10 Röntgenova 2-4, Röntgenova/Gercenova na roh ulíc, Gercenova/Záporožská na roh ulíc, Pečnianska 33, Wolkrova 11

7.12.2022 – streda

Černyševského 13-15 na roh ulice, Černyševského 26/Muchovo námestie – roh ulíc, Vavilovova 20-26, Jungmannova 10-20 Pifflova 1-11, Wolkrova medzi domami č. 39-41 a č. 35-37 Belinského medzi č. 16 – 18

12.12.2022 – pondelok

Ševčenkova 33, Hálova 15-17, Fedinova 10-16 Andrusovova medzi č. 3 – 5, Markova 11, Tupolevova medzi č. 9 – 10, Iljušinova medzi č. 6 – 10 (mh)

bioveci

MÁTE RADI SAMÉ DOBRÉ VECI?

Kliknite na **BIOVECI.sk** alebo navštívte našu bio predajňu na Šustekovej 20 v Bratislave alebo klikajte **www.bioveci.sk**

Viac ako 3000 druhov biopotravín na jednom mieste! Vegánske, bezlepkové, bez mlieka a produkty v demeter kvalite!

Veľký výber raňajkových kaší a cereálií, čerstvé pečivo či koláče, čaje, vitamíny a nechýba ani chutná ponuka pre najmenších!

Navyše rozvoz chladených aj mrazených biopotravín je možný po celom Slovensku.

Čo je v tomto období najdôležitejšie?

Mať v poriadku črevá a tráviaci systém ako taký. Preto je vhodné celoročne užívať probiotiká a prebiotiká.

Probiotiká a prebiotiká. Bavíme sa o 2 rozdielnych veciach?

Áno. Sú to 2 rozdielne veci a ideálnym stavom je, ak ich máme zaradené v jedálničku obe.

Aký je medzi nimi rozdiel?

Probiotiká sa nachádzajú sa v rôznych potravinách alebo ich vieme prijať vo forme doplnkov. Probiotiká zabezpečujú zdravú mikrobiálnu rovnováhu čreva a často sa o nich hovorí ako o dobrých baktériách. Tieto dobré baktérie nás chránia napríklad pred plesňami, vírusmi a rôznymi škodlivými baktériami. Ideálnou formou, ako ich prijať, sú prirodzene fermentované potraviny. Medzi ne patrí napríklad kyslé mlieko, cmar, kapusta alebo bryndza, tá je priam pro-

biotickou bombou. Probiotiká by sme mali prijímať celoročne a nemali by sme si ich spájať iba s užívaním antibiotík. Prebiotiká sú zo sacharidov a poznáme ich napríklad ako vlákninu. Vlákninu, ktorú prijímame, následne konzumujú prospešné baktérie, ktoré sa v ľudskom čreve nachádzajú. Vláknina je jednoducho povedané potrava pre dobré baktérie, ktoré následne podporujú naše trávenie a zároveň aj našu imunitu. Prebiotiká obsahujú strukoviny, hrášok, cibuľa, cesnak, pór, ľanové semiačka, otruby či morské riasy.

Ak užívame probiotiká a prebiotiká, vieme tým ovplyvniť našu imunitu?

Áno, až 70 % imunity máme práve v črevách. Zdravé črevá sú nevyhnutné, ak chceme byť zdraví. Znamená to ale, že musíme celkovo dbať aj na to, aby naša strava bola pestrá, vyvážená a plnohodnotná.

Sú probiotiká vhodné aj pre malé deti?

Áno. Materské mlieko obsahuje viac ako 700

kmeňov rôznych baktérií, teda prijímame prirodzene probiotickú stravu už od narodenia. Starším deťom sa môžu podávať probiotiká, tie môžu pomôcť napríklad pri nástupe do škôlky. Na trhu je mnoho druhov pre dospelých aj pre deti.

Môže človek užívať probiotiká celoročne bez prestávky?

Áno, môže. Najlepšia forma je prirodzená zo stravy. Ale ak strava nie je ideálna, je lepšie podať probiotiká aj vo forme doplnkov.

Pre zhrnutie - čo všetko probiotiká a prebiotiká v našom organizme ovplyvňujú?

Okrem budovania imunity, ako sme to zadefinovali už na začiatku, probiotiká pomáhajú aj pri hnačkách, plynatosti, zlepšujú trávenie, znižujú riziko infekčných chorôb a niektoré typy dokonca znižujú hladinu LDL cholesterolu v tele. ■

Text: Mgr. Lýdia Burcinová, bioveci.sk

Reklama bude aktívna od 07.11. do 25.11.2022

MIX Markt

1.69 ~~1.99~~

ТОРЧИН ЗАПРАВКА
БУРЯКОВО-ТОМАТНА

ТОРЧИН ЗАПРАВКА
ТОМАТНА З БОЛГАРСЬКИМ ПЕРЦЕМ

Prísada do polievky z červenej repy / z červenej repy s paprikou, 200 / 215 ml, 1L = 8,45 / 7,86

RYCHLE A CHUTNĚ - motto našich omáčok do polievok a boršču značky "Torčin"!

Keď nie je čas na varenie, odporúčame vyskúšať borščovu omáčku od známej ukrajinskej značky „Torčin“.

Zloženie obsahuje: voda, paradajkový pretlak, repa, soľ, cukor, slnečnicový olej, ocot, kôpor, cesnak, petržlen, červená paprika, korenie, extrakt zo stévie.

Najprv sa uvarí mäso, zemiaky a kapusta, na záver sa pridá omáčka a opäť sa s nou uvarí boršč. 15 minút. Soľ nie je potrebná. Spotreba: 1 balenie na 4 litrový hrniec.

Boršč je voňavý, chutný a čo je najdôležitejšie, varí sa veľmi rýchlo!

OTVÁRACIE HODINY: Do vypredania zásob. Nijaká zodpovednosť za nesprávne výtlaky. Predáva sa iba v množstve pre domácnosť. Podobné obrázky.

Pon - Sob: 10:00 - 19:00, Ned: 10:00 - 15:00

Vitajte u nás!

NEREZ & LUCIA

16.11.2022

DK ZRKADLOVÝ HÁJ

MÝSTIKO uvádza **MUZIKÁL**

J. Nvota - M. Geišberg - P. Andraško - V. Vartíková - M. Dudáš

РАСХО

„zbojník z Hybe“

17. 11. 2022

Dom kultúry Zrkadlový háj

Rekonštrukcia chodníka v pláne nebola, hoci sa tak zdalo

Mesto osadilo na šesťkilometrovom úseku chodníka pri Chorvátskom ramene 210 svetidiel. Petržalka ešte vo februári na svojej stránke informovala, že obnovený bude aj chodník. Podľa hovorkyne magistrátu jeho rekonštrukcia súčasťou projektu nikdy nebola.

Verejné osvetlenie pri Chorvátskom ramene realizoval magistrát na základe Memoranda z roku 2019. Petržalka a ďalšie mestské

časti mohli samé rozhodnúť, do čoho magistrát investuje peniaze, ktoré im neposlali kvôli nespravodlivému pre-rozdeľovaniu podielových

daní z minulosti. „V zmysle memoranda mal magistrát investovať len do inštalácie verejného osvetlenia pri Chorvátskom ramene, čo po-

važujeme za splnené“, uviedla hovorkyňa Petržalky Mária Halašková. „Zhotoviteľ osvetlenia, spoločnosť METRO Bratislava, a.s. v rámci vyhlásenej verejnej súťaže spomenul aj obnovenie prilahlého chodníka. Informáciou o tom, prečo nakoniec nebol obnovený aj chodník, nedisponujeme.“

Verejné obstarávanie malo názov „Rekonštrukcia chodníka pozdĺž Chorvátskeho ramena s verejným osvetlením s rezervnou kapacitou pre vyvolané investície“. Stručný opis znie: „Predmetom zákazky sú stavebné práce na rekonštrukcii chodníka vrátane inštalácie osvetlenia.“

Názov budil dojem, že sa obnoví aj chodník. O vysvetlenie sme požiadali hovorkyňu magistrátu Dagmar Schmuckovú. „Stavebné povolenie uvádza, že predmetom stavby sú stavebné úpra-

vy miestnej cesty IV. triedy, a to v rozsahu vybudovania vyvolanej investície - to znamená verejného osvetlenia“, uviedla. Pridala aj výňatok z detailnejších podkladov verejného obstarávania, kde sa píše, že „cyklistická radiála prejde rekonštrukciou v rozsahu vybudovania verejného osvetlenia“.

Rekonštrukcia chodníka teda v pláne nebola ani aktuálne nie je, ale z osvetlenia je väčšina ľudí nadšená. Vysvetlenú promenádu si pochvaľujú, hoci padli návrhy, žeby svetlo mohlo byť po polnoci kvôli šetreniu stlmené.

Napriek energetickej kríze primátor Matúš Vallo pred voľbami sľúbil, že šetriť na osvetlení sa v záujme bezpečnosti nebude. Túto zimu tak Petržalčania budú mať z večernej prechádzky popri ramene celkom nový pocit.

(in)

foto: Marian Dekan

Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petrzalskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petrzalske.noviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Dokedy to na Šustekovej bude vyzeráť takto?

Priamo pri zastávke MHD schody v havarijnom stave, žiadna rampa, kočíky neprejdú, staršie ženy majú problém, vodičár, kvôli ktorému sa usilujeme o zmenu už vyše dva a pol roka, sa úpravy ani nedožil. Dokedy budeme čakať?

Správkyňa domu na Šustekovej

(pozn. red. V januári tohto roka vtedajší mestský poslanec Milan Vetrák avizoval, že Petržalka tento rok aspoň nacení opravu oboch schodísk a spraví sa aspoň jedno. Aká je aktuálna situácia? „Hlavné

mesto a Petržalka sa 2,5 roka dotahovali, komu tie schodiská patria, lebo k nim nie sú žiadne dokumenty. Asi rok sa hľadali v archívoch“, informoval nás Milan Vetrák. „Nakoniec aj vzhľadom na to, že obe schodiská majú byť súčasťou a spraví sa aspoň jedno. Aká je aktuálna situácia? „Hlavné

v apríli tohto roka, keď už boli všetky peniaze na projektové dokumentácie vyčlenené. S primátorom som sa dohodol, že ak zostanú peniaze, koncom roka alebo začiatkom budúceho, sa spraví projektová dokumentácia a v priebehu roka sa opraví obe schodiská.“

Problém schodísk pripomínal poslanec Milan Vetrák s miestnym poslancom Tomášom Palkovičom. Druhý menovaný už poslancom nebude, Milan Vetrák bude len miestnym. Tak dúfajme, že na riešení budú trvať noví mestskí poslanci za Petržalku.)

Čo bude s areálom na Haanovej?

Niekdajší športový areál na Haanovej žiadali občania hromadnou pripomienkou k zmene a doplnkom územného plánu hlavného mesta preklasifikovať na kód 1110 (zeleň, park), prípadne na funkciu športu. Pozemok je totiž aktuálne vedený ako stavebný a napriek tomu, že obyvatelia roky žiadajú zmenu, do pripravovaných zmien a doplnkov územného plánu mesta č. 09 sa nedostala. Reflektoval na pripomienku magistrát?

Čitateľ Matej

(Pozn. red. Hromadnú pripomienku podpísalo takmer 2 100 osôb. „Bude sa o nej rokovať pri zmene a doplnení územného plánu v zmysle stavebného zákona“, informoval nás poslanec Milan Vetrák, ktorý sa dlhodobo venuje viacerým sporným

pozemkom v Petržalke, kde je možná výstavba. Tvrdí, že vďaka jeho iniciatíve sa podarilo upraviť uznesenie z roku 2017. „Na pozemok Haanova / Pankúchova sa síce spracuje nová urbanistická štúdia, ale výlučne za účelom jeho preklasifikovania na zeleň a stabilizované územie alebo šport. Urbanistická štúdia sa musí vypracovať v roku 2023 tak, aby mohla byť do konca 2023 schválená na mestskom zastupiteľstve. Preklasifikácia Haanova / Pankúchova sa udeje pri najbližšej zmene územného plánu hlavného mesta po schválení urbanistickej štúdie zastupiteľstvom.“

Milan Vetrák už mestským poslancom nebude, tak snád to jeho nasledovníci dotiahnu do úspešného konca.)

Ladislav Kužela, Martina Kuželová, Zuzana Čizmaríková: Recepty pre zdravé črevo Nech je jedlo našim liekom. Ak čakáte knihu o najlepšej diéte alebo recepty na záračné chudnutie z prášku, či ako sa dostať do formy za 5 dní, tak táto kniha vám rozhodne nepomôže. No ak vám naozaj záleží na celkovom zdraví, ak chcete spoznať „tajomstvo“ zdravého a aktívneho života, potom ste našli presne to, čo potrebujete. Vaša strava by mala byť založená na rozmanitosti. Dobré črevné a celkové zdravie si zabezpečíte veľmi jednoducho a hravo – „dúhou na tanieri“. Potešte svoje mikróby v črevách aj samých seba a výber a príprava jedla vás začne baviť!	Silvia Lispuchová: Jednoducho Ferko Písal sa rok 1955 a v bratislavskom Večerníku vyšiel článok s titulkom Usmievavý Ferko Kovár zabáva svojich spolužiakov. Malý štvrták si do školy v prírode v našich veľhorách pribalil maňuškové divadlo s úmyslom pobaviť spolužiakov. Divadlo hral aj svojim kamarátom usadeným na dvore za domom na Tabakovej ulici v Starom Meste, kde vyrastal. Z neba padali plagátky s textom „Proletári všetkých krajín spojte sa“, ktoré na Bratislavu zhadzovalo lietadlo, a malý chlapec predvádzal predstavenie, ktoré si sám vymyslel. Nikto vtedy netušil, že sa začal písať jeho herecký osud.	Sara Pennypackerová: Lišiak Pax - Cesta domov Pokračovanie podmanivého príbehu o nerozlučnom priateľstve chlapca a lišiaka, do ktorého zasiahla vojna. Peter a jeho lišiak Pax sa naposledy videli pred rokom. Kedysi nerozluční priatelia teraz vedú veľmi odlišné životy. Pax a jeho družka Ježatá priviedli na svet mladé, ktoré musia chrániť pred jeho nástrahami. Peter, čerstvá vojnová sirota, sužovaný pocitmi viny a osamelosti, opúšťa svoj adoptívny domov v Voly, aby sa pridal k vodným vojakom – skupine ľudí odhodlaných zaceliť zem doráňanú vojnou.	Rosie Walshová: Láska môjho života Emma ľúbi svojho manžela Lea a ich malú dcérku Ruby, urobila by pre nich čokoľvek. Ale takmer všetko, čo im o sebe povedala, je lož. Možno by jej to prešlo, nebyť manželovej práce. Leo je autor nekrológov, Emma známa morská biologička. Keď ju postihne vážna choroba, Leo sa s tým vyrovnáva tak, že robí to, čo vie najlepšie – pátra a píše o živote svojej manželky. Ako však postupne odhaľuje pravdu, zisťuje, že žena, ktorú ľúbí, v skutočnosti neexistuje.	Václav Neuer: Medzi nebom a zemou Každému sa môže stať, že sa stretne s niečím, čomu nechce veriť alebo čo zo zásady odmieta pochopiť. Podobnou situáciou sa spúšťa sled udalostí, ktorý vedie k ďalšiemu vyšetrovaniu vrchného komisára Ledeckého a jeho kolegov z bratislavského oddelenia vražd. Mladá žena využije deň otvorených dverí na Krajskom riaditeľstve policajného zboru v Bratislave a oznámi vraždu. Dávne tajomstvo a mŕtvolu ukrytá v cudzom hrobe by mali byť dostatočným dôvodom na zahájenie vyšetrovania.

KNIHY, KTORÝMI ŽIJETE

bux.sk

11. 11. Pi: 19:00 KDYŽ KOČKY NEJSOU DOMA Účinkujú: Lukáš Vaculík, Roman Štolpa, Hana Srňanová, Jana Gellinová, Kristýna Lišková, Daniela Réviová, Jaroslava Zimová	15. 11. Ut: 19:00 Milenec Účinkujú: K. Haydu, M. Galis Partlová / Natália Puklušová, D. Žiaranová, M. Mihalčák, Iveta Soňa Ferencová
16. 11. St: 19:00 Mandarínková Izba Účinkujú: Maroš Kramár, Pavol Topoľský, Zuzana Tkáčková a Bibiana Ondrejková	22. 11. Ut: 19:00 Sylvia Účinkujú: Natália Puklušová, Vlado Černý, Anna Šišková, Marián Labuda, Tomáš Mroka, Soňa Ferencová
29. 11. Ut: 19:00 PREMIÉRA POZVÁNKA Bláznivá komédia v trojke Zuzana Tkáčková, Miroslav Labuda a Maroš Kramár	16. 12. Pi: 19:00 VIANOCE & BEATLES
18. 12. Ne: 17:00 FRIDA MALOVÁ A MILOVÁ MUZIKÁL GEN: HEYER, VOŠATKO	Teatro Wüstenrot DK Ružinov Ružinovská 28 820 09, Bratislava www.gedur.sk gedur@gedur.sk +421 905 668 070

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

11. 11. 2022 • vychádzajú 28 rokov • číslo 11
ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18

VYDAVATEL: NIVEL PLUS s.r.o., Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava • **IČO:** 35712058 • **REDAKCIA:** Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk, tel: 02/62801182, **Šéfredaktorka:** Ingrid Jarunková • **Inzercia:** 0911 668 469, email: skrabakova@banoviny.sk • **web:** www.banoviny.sk • **Tlač:** MAFA a.s., tlačiareň **PR reklama je graficky vyznačená ■. Neobjednané príspevky nevraciame a nehonujeme.**

© 2013 Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov si v zastúpení vydavateľom vyhradujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a verejný prenos článkov. Vydavateľ nedal súhlas na monitoring tlače.

Za kostol vďačí Petržalka aj Tomášovi Baťovi

Pred 90 rokmi vysvätili Kostol Povýšenia svätého Kríža, ktorý dodnes nájdete na Daliborovom námestí.

Starý petržalský kostol okolo roku 1935.

Po tom, čo bola Petržalka v auguste 1919 pripojená k novovzniknutej Československej republike, zaznamenala veľký rozmach. Zatiaľ čo v roku 1920 bolo v obci 270 domov, v roku 1930 ich už bolo 1 600. Počet jej obyvateľov v rokoch 1919 – 1930 vzrástol z vyše tri a pol tisíce na viac ako štrnásťtisíc. V tom čase sa tu nachádzal iba jeden kostol postavený v roku 1672, ktorý svojou veľkosťou už nevyhovoval potrebám rozrastajúcej sa obce. (Jeho histórii bol venovaný článok v tohtoročnom aprílovom vydaní Petržalských novín, pozn.red.)

O postavenie nového kos-

tola v Petržalke, ktorá až do roku 1934 ako filiálna obec patrila k farnosti sv. Martina, sa zaslúžil bratislavský prelat Ľudovít Okánik, ktorý od roku 1930 zastával post hlavného bratislavského farára. Ako sám uviedol, všetci ar-

chitekti, ktorých oslovil, odhadovali náklady na stavbu kostola vo výške najmenej dvoch miliónov československých korún, čo bola pre petržalských katolíkov príliš vysoká suma. Obrátil sa preto na svojho dlhoročného známeho, českého podnikateľa Tomáša Baťu. Ten mu nechal u svojho dvorného architekta Vladimíra Karfíka vypracovať stavebný plán počítajúci s nákladmi iba niečo vyše trisťtisíc československých korún.

Výstavba nového kostola z prefabrikovaných dielov používaných pri stavbe Baťových tovární nezabrala veľa času. Začalo sa s ňou 12. júla 1932 a už 18. septembra sa v novostavbe vo funkcionalistickom architektonickom štýle konali slávnostné bohoslužby. Veľkolepá slávnosť polozenia a posvätenia základného kameňa kostola sa uskutočnila 21. augusta. Zúčastnili sa na nej celé procesie veriacich zo susedných obcí, ako aj členovia katolíckeho telocvičného spolku Orol a iných spolkov. Počet účastníkov sa odhadoval do desaťtisíc. Z dobovej tlače sa dozvedáme, že o ôsmej hodine ráno sa slúžila sv. omša v starom petržalskom kostole. Po omši

Kostol Povýšenia svätého Kríža. Na pamiatku podnikateľa Tomáša Baťu, ktorý tragicky zahynul práve v deň, keď sa začalo s jeho stavbou, niesol pomenovanie „Prvý Baťov kostol na Slovensku“.

sa sprievod

na čele s hlavným bratislavským farárom Okánikom odobral na miesto stavby nového kostola. Tu sa konala slávnostná sv. omša, po ktorej nasledovali kázne a reči v slovenčine, nemčine a maďarčine na dôkaz toho, že ide o sviatok všetkých národností. Následne došlo k posväteniu základného kameňa a uloženiu zakladacej listiny.

Nový kostol bol slávnostne vysvätený 6. novembra 1932 hlavným bratislavským farárom Okánikom. Podľa dobovej tlače sa na slávnosti zúčastnilo mnoho veriacich nielen z Petržalky, ale aj z Bratislavy. Počas bohoslužieb pred oltárom držali čestnú stráž členovia bratislavskej jednoty Orla. Rovnako ako starý petržalský kostol bol aj ten nový zasvätený sv. Jánovi Nepomuckému. Na pamiatku podnikateľa Tomáša Baťu, ktorý zhodou okolností tragicky zahynul práve v deň, keď sa začalo s jeho stavbou, niesol pomenovanie „Prvý Baťov kostol na Slovensku“. Dobové noviny hodnotili stavbu nasledovne: „Je to kostol stavaný v slohu úplne

modernom. Na prvý pohľad čudným dojmom pôsobí, že nemá vežu a že je až nápadne jednoduchý. V kostole tomto niet tmavých kútov, niet v ňom pološera. Všetko sa kúpe v samom svetle... Jednoduchosť, svetlo a vkus!“ Sakrálna stavba, známa ako Kostol Povýšenia svätého Kríža, sa nachádza na dnešnom Daliborovom námestí. Stále pôsobí elegantným a architektonicky dokonalým dojmom a aj v súčasnosti slúži veriacim.

Mgr. Matej Čapo. Ph.D.
www.nadacetomasebati.cz

Fotografie sú z knihy Ján Čomaj – Petržalka – Engerau – Ligetfalu. Kniha vyšla vo vydavateľstve Marenčin PT.

Pár ignorantov dokáže vytvoriť problém všetkým

„V Petržalke by sa uživil aj ďalšie dva také pumptracky, ako je ten na Haanovej,“ domnievajú sa jeho návštevníci. Cyklistov, kolobežkárov či korčuliarov tam býva ´po škole´ toľko, že ich toto verejné športovisko ledva unesie. Občas preto vznikajú kolízie aj zbytočné zranenia. Nevymyslel by to stabilný správca?

▲ Stačilo by, keby jazdci dodržali pár bezpečnostných inštrukcií, ktoré majú rozpísané na tabuli.

Podmienkou mesta, ktoré naň v roku 2017 dávalo povolenie, bolo, že PumpPark Petržalka bude verejné športovisko. „Už na základe aktuálnych skúseností by som asi hneď na začiatku viac riešil jeho organizáciu. Keď totiž máte kontrolovaný vstup, viete eliminovať množstvo rizík,“ hovorí Dušan Chudík, predseda OZ Pedál, ktoré bolo iniciátorom projektu. „Môžete tlačiť na ľudí, aby dodržovali pravidlá. Na verejnom športovisku však takúto prámoc nemáte.“

Bežne sa tu stretávajú v jednom čase zverenci športového klubu s trenérmi a okolo nich jazdia individuálni jazdci. To by nebol problém, keby sa medzi nimi nenašlo pár jedincov ignorujúcich pravidlá. Na nich potom tréner musí kričať: „Nejazdite do protismery...“ A oni môžu a nemusia neposlúchnuť. Občas z toho

vznikajú stretý a kolízie.

Nezišiel by sa tu práve z toho dôvodu správca aspoň poobede v najvyťaženejších hodinách? „Mali sme také snahy, ale na to by sme potrebovali ďalšie zdroje, ktoré nám ako občianskemu združeniu chýbajú,“ pokračuje Dušan Chudík. „Na druhej strane, z akého titulu, by sme porušovateľa pravidiel napríklad vykázali z ihriska?“

Napriek kolíziám, čo sa tu z času na čas stanú, je presvedčený, že PumpPark by mal zostať verejným športoviskom. „Toto je problém pár jednotlivcov, nie celej komunity. A skôr ako represia, bude účinná osвета.“

Stačilo by, keby jazdci dodržali tých pár bezpečnostných inštrukcií, ktoré majú rozpísané na tabuli. Keď takého športoviská fungujú bez problémov v zahraničí, mohli by aj u nás. „Potom by sa nestávalo, že prídem za ma-

mičkou 5-ročného dievčatka, ktoré je bez prilby a ide na pokročilú líniu pre expertov, snažím sa jej vysvetliť, že to ešte nie je pre jej dieťa a ona reaguje: „Dcéra tam chce ísť a prilbu mi odmieta nosiť.“

Práve tak totiž vznikajú úrazy a zranenia, ktoré sú zbytočné. Pre jazdu bez prilby, státie na dopade, vbíhanie do dráh, jazdy v protismere či deti na odrážadlách na líniiach, kde nemajú čo robiť... A potom zháňajte lekárníčku. „Keď je tam niekto z našich členov, prvú pomoc vieme poskytnúť,“ hovorí Dušan Chudík. Lekárnička však nemôže byť voľne k dispozícii, pretože by zrejme dopadla

ako metly, nádoby na vodu či oplatenie – ukradnutá alebo zničená.

Prídete na brigádu?

Áno, aj on už počul žiadosti, žeby sa v blízkosti pumptracku zišli toalety. Lenže ako občianske združenie to nevyriešia. Pozemok, ktorý majú v prenájme, zastavali dráhami. Dohadovali sa síce na používaní toaliet aj s vedľa sídlacimi hokejbalistami, tí ich však tiež nechcú nechať pre negatívne skúsenosti voľne prístupné.

„Avšak na druhej strane, videli ste už, aby boli pri verejných detských ihriskách či športoviskách toalety?“ pýta

sa Dušan Chudík. Možno keby bol PumpPark v správe mesta... „Chceli sme ho postaviť a dať ho do správy mesta...“ Nevyslo to, a tak sa o prevádzku a údržbu areálu stará občianske združenie Pedál tak, ako sa v zmluve na desať rokov zaviazali.

Aby náhodní chodci nebiehali do dráh, spevnili živý plot pevným, čistia graffiti, ktoré sa z času na čas objavajú na dráhach, obnovujú značenie dráh, organizujú brigády. „Keď dáme na facebookovú skupinu výzvu, prídu aj rodičia s deťmi a čistíme od odpadkov aj blízky lesík,“ dáva.

(in)

foto: in

PumpPark je výborná celoročná zábava

PumpPark Petržalka je komunitný projekt, za ktorým stoja dobrovoľníci a členovia OZ Pedál. Rozbehli ho v roku 2017, dráhy dokončili o tri roky neskôr. Náklady naň boli zhruba 200-tisíc eur, do ktorých nie sú zarátané hodiny dobrovoľníckej práce. Dnes je PumpPark aj osvetlený a vďaka tomu výrazne využívaný aj vo večerných hodinách, a to celoročne.

ZUBNÁ AMBULANCIA
AMBULANCIA
STOMATOCHIRURGIE
A IMPLANTOLÓGIE
oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h
OŠETRÍME KAŽDEHO, KTO NÁM ZAVOLÁ
0905662407
STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

PETRŽALSKÉ NOVINY
čítajte aj na webe
www.bratislavkenoviny.sk

GRAFIKY A PRINTY
SLOVENSKÝCH ILUSTRÁTOROV
VYBERAJTE Z LIMITOVANÝCH EDÍCIÍ VÝTLAČKOV
OBCHOD
S LOKÁLNYM DIZAJNOM,
KNIHAMI A HUDBOU,
RAČIANSKA 78
VIAC UMENIA NÁJDETE NA:
ARTATTACKSHOP.SK

Galanteria v Petržalke

Svetové kľbká

U nás nájdete:

- priadze
- pomôcky na ručné práce
- zipsy
- gombíky
- nite
- stuhy
- gummy

Rozširujeme ponuku o tradičné kvalitné ponožky. Zima vám už nebude.

Mánesovo nám. 3, Bratislava, + 421 904 611 317
www.svetoveklbka.sk

Julian Tuwim	EČV Bardejova	skratka leukocyty	Andrej (dom.)	cieľ pri streľbe	Ivan (dom.)	stane sa bledším	vzťahujúci sa na os-novu	Autor križovky: Juraj Mitošínska	odkláňajte sa od pria-meho sme ru	Ivana (dom.)	vzorec oxidu selénatého	EČV Trenčína	rámové pily (hovor.)	zadymia	Pomôcky: bistro, remont, pedikar	zasmolilo	robil ťažším
blatisto								menšia kaviareň hlučne spadne							sulfid uránatý Aglája (dom.)		
2. časť tajnícky																	
Pomôcky: pachť, magma, kiksy	pobosorujú niekomu (expr.)	drobučko 1. časť tajnícky										výplň zemskej kôry podľali					
natrč					športové náčinie typ krytého bicykla						polož pod niečo dotrhajú (expr.)						
vzorec oxidu bárnatého				napevno oprava (zastar.)						privialo ruvačky							
skratka okultného krvácania			stáva sa riedkym kráčaj						malá kruhová ploška koso						rímske číslo 4 zaťažami daňami		
ktorý sa nachádza v strede								chyby (hovor.) árenda (zastar.)							Olympia (dom.) unikanie popoľčeka		
stane sa nemým							za tmy vzorec sulfidu níkelnatého						údolie (bás.) zvýšený tón a				
druh pečiva						ponaska-kovala zošívaj										skratka obnreného transpor-téra	EČV Košíc
MPZ Islandu			3. časť tajnícky														
nech, po česky			základná číslovka							utvrdíte, ubezpečíte							

Reklama bude aktívna od 07.11. do 25.11.2022

Sušienky „Bumuka“ s príchuťou kávy a mlieka / y „Anela“ s príchuťou mlieka, 200 g, 1 kg = 7,95

Sýtený nealkoholický nápoj „Monastirsky Kvass Classic“ 2 L, 1 L = 1,30

Pelmeni „Retro“ s bravčovým aj hovädzím mäsom 1 kg

Vyprážané veľké pirohy „CHEBUREKI“ s bravčovým mäsom, 450 g, 1 kg = 12,20

Varená klobása „Doktorskaja“, jemne drvená rafinovaná s dymovou arómou, s prídavkom pitnej vody, 600 g, 1 kg = 7,65

Prísada do polievky z červenej repy / z červenej repy s paprikou, 200 / 215 ml, 1 L = 8,45 / 7,86

Mrvkový šalát v kórejskom štýle mierne / pikantné 270 g, 1 kg = 10,33

Pivo „Baltika Premi-um“ č. 7, 5,4% 0,47 L, 1 L = 2,96

Kaviár z lososa Kamčatka“ 200 g, 1 kg = 164,95

Steak zo sumčeka, s kožou, každý kus samostatne, 800 g, 1 kg = 8,24

Kyslá smotana „Svalya“ 30% tuku, 380 g, 1 kg = 7,08

Nealkoholický nápoj z jogurtu a vody „Ayran“ 500 ml, 1 kg = 1,78

Pohánka ošetrovaná parou, vo varných vriecoch 5x80g 400 g, 1 kg = 7,48

Pečeň treski vo vlastnej šťave, 190 g, 1 kg = 15,74

Gruzínsky syr - 45% tuku 500 g, 1 kg = 10,78

Krupa гречневая 350 g, 1 kg = 5,39

OTVÁRAČIE HODINY:

Pon - Sob: 10:00 - 19:00, Ned: 10:00 - 15:00

Dodanie tovaru podľa objednávky. Nie je zodpovednosť za nesprávne vytyčky. Predáva sa iba v množstve pre domácnosť. Podobné obrázky.

Vitajte u nás!

NAŠE OBCHODY:

- Dúbravka
- Pri Hrubej lúke 2
- Ružinov
- Trnavská cesta 74
- Prešovská 37/A

Petržalka

- Námestie hraničiárov 13